

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

ECB-STATISTIK

APRIL 2006

BCE ECB EZB EKT EKP

EN OVERSIGT

DA

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

ECB-STATISTIK EN OVERSIGT

APRIL 2006

I 2006
vil alle
publikationer
bære et motiv
taget fra
en 5-euroseddel.

© Den Europæiske Centralbank, 2006

Adresse

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main, Tyskland

Postadresse

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main, Tyskland

Telefon

+49 69 1344 0

Websted

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

*Alle rettigheder forbeholdt.
Fotokopiering til uddannelsesformål
eller i ikke-kommercielt øjemed er
tilladt, såfremt kilden angives.*

ISSN 1725-1788 (online)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 SAMMENFATNING	5	BILAG 1	
2 STATISTIK VEDRØRENDE MONETÆRE FINANSIELLE INSTITUTIONER (MFI'er)	10	Frekvens og aktualitet i offentliggørelsen af aggregeret statistik for euroområdet	36
3 ANDRE STATISTIKKER MED RELATION TIL FINANSIELLE FORMIDLERE	17	BILAG 2	
4 RENTESTATISTIK (EKSKL. MFI-RENTER)	18	Datatilgængelighed	38
5 VÆRDIPAPIRSTATISTIK (INKL. AKTIER)	19	BILAG 3	
6 BETALINGSBALANCESTATISTIK OG STATISTIK FOR KAPITALBALANCEN OVER FOR UDLANDET	20	Udvalgte referencedokumenter	40
7 EUROSISTEMETS INTERNATIONALE RESERVER	25		
8 STATISTIK VEDRØRENDE EUROENS INTERNATIONALE ROLLE	26		
9 EFFEKTIVE EUROKURSER	26		
10 STATISTIK OVER DE OFFENTLIGE FINANSER	27		
11 SEKTORKONTI FOR INSTITUTIONELLE SEKTORER I EUROOMRÅDET	27		
12 STATISTIK OVER BETALINGS- OG VÆRDIPAPIRAFVIKLINGSSYSTEMER	30		
13 STATISTISKE ASPEKTER I FORBINDELSE MED UDVIDELSEN AF EUROOMRÅDET	31		
14 UDVEKSLING AF STATISTISK INFORMATION	34		
15 PRINCIPPER FOR OFFENTLIGGØRELSE OG REVISION	34		
16 ECBs RETLIGE INSTRUMENTER VEDRØRENDE STATISTIK	32		

FORKORTELSER

BIS	Den Internationale Betalingsbank
BNP	Bruttonationalprodukt
CIU	Kollektive investeringsenheder
ECB	Den Europæiske Centralbank
ecu	Den Europæiske Valutaenhed
EER	Effektiv valutakurs
EMI	Det Europæiske Monetære Institut
ENS 95	Det Europæiske Nationalregnskabssystem 1995
ESCB	Det Europæiske System af Centralbanker
EU	Den Europæiske Union
EUT	Den Europæiske Unions Tidende
GESMES	Generisk statistisk meddelelse
IMF	Den Internationale Valutafond
M1, M2, M3	Pengemængdemål, som defineres og anvendes af ECB
MFI	Monetære finansielle institutioner
MUFA	Den Monetære Unions finansielle konti
SDMX	Udveksling af statistiske data og metadata
SDR	Særlige trækningsrettigheder
SNA 93	Nationalregnskabssystem 1993
ØMU	Den Økonomiske og Monetære Union

Anm:

Teksten indeholder mange referencer til ECBs og Fællesskabets retsakter samt andet materiale. I afsnit 16 findes en oversigt over ECBs retsakter. Andre vigtige referencedokumenter omtales i bilag 3. Den elektroniske udgave af dette dokument (der kan findes på www.ecb.int/publications) indeholder links til de omtalte dokumenter.

I SAMMENFATNING

I.1 ECB-STATISTIKKENS ANVENDELSE, INDHOLD OG SÆRPRÆG

1. Hovedmålet for eurosystemet¹ er at fastholde prisstabilitet i euroområdet. Uden at målsætningen om prisstabilitet derved berøres, skal eurosystemet støtte de generelle økonomiske politikker i euroområdet. Den Europæiske Centralbank (ECB) fører med disse mål for øje pengepolitik i euroområdet og kan i den forbindelse gennemføre transaktioner i fremmed valuta. ECB skal også bidrage til at opretholde stabiliteten i det finansielle system. Der kræves en stor mængde statistisk information for at udføre disse opgaver, og de leveres af Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB), eurosystemet eller Europa-Kommissionen (fortrinsvis Eurostat) i samarbejde med de nationale statistikbureauer.² Dette dokument omhandler først og fremmest den statistik, der er nødvendig til at udføre disse opgaver (ESCB indsamler dog også statistik til mere operationelle formål, navnlig i relation til betalings- og værdipapirafviklingssystemer, og disse statistikker gennemgås mere overordnet), men her er det primært de aggregerede data for euroområdet, der behandles. De nationale bidrag til disse aggregater samt statistisk information indsamlet af centralbankerne til nationale formål behandles ikke.

2. I store træk er det ECB og Kommissionen, der har ansvaret for statistikken, og ansvarsfordelingen er følgende: ECB er på europæisk plan ansvarlig for penge- og bankstatistikken samt finansmarkedsstatistikken. Ansvarer deles med Kommissionen, når det gælder betalingsbalancestatistik, kapitalbalancen over for udlandet, finansielle konti og ikke-finansielle konti fordelt efter institutionel sektor. Kommissionen er ansvarlig for andre statistiske områder, og ECB, der også er bruger af statistik, følger udviklingen nøje, når det gælder pris- og omkostningsstatistik, nationalregnskabstal og en række andre økonomiske statistikker. Både ansvarsområder og samarbejdsordninger er fastlagt i et aftalememorandum. Den for tiden gældende

udgave af dette memorandum blev vedtaget i marts 2003.

3. Formålet med dette dokument, der er en ajourføring af publikationen "Statistisk information indsamlet og udarbejdet af ESCB" (offentliggjort af ECB i maj 2000), er at give en enkel og let tilgængelig informationskilde om ECB-statistik. Det indeholder en beskrivelse af, hvordan de statistiske data blev tilvejebragt ultimo 2005, samt hvorvidt de er omfattet af ECBs retsakter. Det fremhæves også, hvordan statistikkerne yderligere kan forbedres, og hvor ECB-statistikken stadig er ufuldstændig eller utilstrækkelig. ECBs statistiske krav med hensyn til generel økonomisk statistik, der på europæisk plan er Europa-Kommissionens ansvar, behandles i en separat ECB-publikation med titlen "Opdatering af de statistiske krav inden for generel økonomisk statistik" (december 2004). ECB udarbejder dog også en række statistikker på eget initiativ på dette område. De vigtigste eksempler herpå er sæsonkorrektionen af Kommissionens månedlige harmoniserede forbrugerprisindeks, der anvendes til at overvåge inflationen i euroområdet, og udarbejdelsen af halvårslige gennemsnit for boligpriserne i euroområdet ud fra ikke-harmoniserede data. Sæsonkorrigerede harmoniserede forbrugerpriser og boligpriser behandles ikke i dette dokument.

4. I traktaten om Den Europæiske Union blev Det Europæiske Monetære Institut (EMI) pålagt at foretage de nødvendige statistiske forberedelser til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) og specifikt at fremme harmoniseringen på det statistiske område. I juli 1996 offentliggjorde EMI et samlet dokument, som indeholdt statistikkkravene ved begyndelsen af ØMU. I tredje fase af ØMU, der indledtes i januar 1999, skulle ECB bistået af de nationale centralbanker i Den Europæiske

1 Eurosyste­met består af ECB og de nationale centralbanker i de EU-lande, der har indført euroen. ESCB består af ECB og centralbankerne i alle EU-lande.

2 Eurostat er Fællesskabets statistikorgan og en del af De Europæiske Fællesskaber. Eurostat og de nationale statistikbureauer i EU-landene udgør Det Europæiske Statistiske System.

Union (EU) indsamle statistik, der kunne gøre det muligt at udføre ESCBs opgaver og bidrage til en yderligere harmonisering af disse data, hvor det var nødvendigt. For ESCBs vedkommende fastsættes det i statuten³, at ECB definerer den statistiske information, der er nødvendig for at kunne udføre ESCBs opgaver, og at indsamlingen af statistik så vidt muligt skal udføres af de nationale centralbanker. I store træk er det de nationale centralbanker (og i nogle tilfælde andre nationale myndigheder), der indsamler data fra rapporteringsenhederne og andre nationale kilder, udarbejder bidrag til aggregater for euroområdet og videresender disse oplysninger til ECB, der udarbejder de aggregerede data for euroområdet. ECB og de nationale centralbanker udvikler i fællesskab den statistiske metodologi.

5. De nationale centralbanker bidrager også i medfør af artikel 34 og 14.3 i statuten til forberedelsen af ECBs retsakter på det statistiske område samt inden for rammerne af Rådets forordning (EF) nr. 2533/98 om ECBs indsamling af statistisk information. På de områder hvor ECBs behov er tilstrækkeligt godtgjort, er kravene blevet formaliseret i en retsakt vedtaget af ECBs styrelsesråd. En fortegnelse over disse retsakter findes i afsnit 16. De er i tidens løb blevet udvidet til at dække stadig større områder, hvor der – inden for fællesskabslovgivningens rammer – skal tilvejebringes statistiske data til ECB. En stor del af de supplerende oplysninger, og på de områder hvor ECBs statistiske behov endnu ikke er blevet fuldstændig fastslået, må ECB forlade sig på de nationale centralbankers (og andre nationale myndigheders) beføjelser til at indhente statistiske oplysninger.

6. Ud over samarbejdet med fællesskabsinstitutionerne fremgår det af statuten, at ECB skal samarbejde med internationale organisationer i statistiske anliggender. ECBs statistik opfylder så vidt muligt europæiske og internationale standarder (nogle få nødvendige afvigelser nævnes senere i dette dokument). Det bidrager både til at øge statistikkernes anvendelighed og minimere rapporteringsbyrden. ECB har i den forbindelse udviklet en procedure til afvejning

af fordele og omkostninger, i henhold til hvilken forslag til større statistiske ændringer forklares og begrundes, undersøges nærmere og omkostningssættes i det omfang, det er muligt, og om nødvendigt ændres eller forkastes.

7. Fokus for eurosystemets politiske ansvar på området er primært euroområdet. For at statistikkerne skal være nyttige, skal de aggregeres på en sådan måde, at de dækker euroområdet. Dette krav rejser igen en række andre krav til harmonisering (eftersom dataene skal ligne hinanden tilstrækkeligt meget til at kunne aggregeres på en hensigtsmæssig måde) og, navnlig inden for penge- og bankstatistik, betalingsbalancestatistik og statistik over kapitalbalancen over for udlandet (og de finansielle konti, som delvis er afledt heraf), skaber det behov for tilstrækkelig information til at udarbejde aggregater for euroområdet. Der bør især skelnes mellem transaktioner og positioner inden for euroområdet og uden for euroområdet, så det bliver muligt at foretage en konsolidering på euroområdeniveau.

8. Nationale bidrag til data for euroområdet kan også udgøre en vigtig bestanddel i analysen af udviklingen, herunder af den pengepolitiske transmissionsmekanisme og graden af markedsintegration. Hertil kommer, at artikel 5 i statuten, der vedrører indsamling af statistisk information, gælder for alle EU-lande, og at statistik derfor er Det Generelle Råds ansvar. Det Generelle Råd omfatter også centralbankcheferne i EU-lande uden for euroområdet. I Rådets forordning om ECBs indsamling af statistiske oplysninger erkendes det, at selv om retsakter vedtaget af ECB ikke er bindende for EU-lande uden for euroområdet, skal alle EU-lande bidrage til at opfylde kravene i statutens artikel 5. Ikke-deltagende EU-lande skal derfor indberette en lang række statistiske oplysninger, som anvendes til at overvåge deres økonomi og til at vurdere, om de er parate til at indføre euroen.

3 Statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank er en protokol knyttet til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der blev undertegnet i Maastricht i februar 1992.

9. Frekvens og aktualitet (og selvfølgelig andre kvalitetsaspekter) er en integreret del af kravene. For at det skal være muligt for ECB hurtigt at offentliggøre aggregater for euroområdet inden for penge- og bankstatistik, finansmarkeds- og betalingsbalancestatistik, er der behov for månedlige data, der indberettes til ECB inden for en tidsfrist på mellem tre til syv uger efter udgangen af den måned, som de vedrører. Mere detaljerede kvartalsdata skal gøres tilgængelige inden for en tidsfrist på op til tre måneder. Data til kvartalsvise sektorkonti for hele euroområdet, som afhænger meget af andre kvartalsdata, produceres nødvendigvis en del senere. Hensigten er dog på længere sigt at udarbejde dem senest tre måneder efter udgangen af det kvartal, som de vedrører.

10. Statistisk information er mest anvendelig til økonomisk analyse, hvis der findes mange sammenlignelige data. Det gælder for mange statistikker for euroområdet, at der er foretaget et bedste skøn for perioden indtil tidsseriens begyndelse, i nogle tilfælde tilbage til 1980 eller endnu tidligere. Disse tidlige data kan dog ikke helt sammenlignes med nuværende data.

1.2 MONETÆR STATISTIK, STATISTIK OVER FINANSIELLE INSTITUTIONER OG MARKEDER

11. Eurosystemets pengepolitiske strategi tildelel pengemængden en fremtrædende rolle, som signaleret ved offentliggørelsen af en referenceværdi for væksten i det brede pengemængdemål, M3. Pengemængden består for en stor dels vedkommende af de monetære finansielle institutioners (MFIernes) likvide passiver. MFIerne udgør den monetære statistiks rapporteringspopulation. Kriteriet for, om en institution kan henregnes til MFI-sektoren, er kort sagt, at den pågældende institution tager imod indlån (undtagen fra MFIER) eller udsteder finansielle instrumenter, som er tætte substitutter for indlån, og yder lån eller foretager investeringer i værdipapirer. De nationale centralbanker (der sammen med ECB også indgår i MFI-sektoren) udarbejder lister over finansielle institutioner, der opfylder denne definition. Definitionen er

breder end den definition på kreditinstitutter, der findes i fællesskabsretten. Dette skyldes primært, at den også omfatter pengemarkedsforeninger.

12. Definitionen af en homogen pengeskabende sektor er første skridt, når man udvikler monetær statistik. Andet skridt er at specificere de poster, der skal indgå i den konsoliderede balance for sektoren ("konsolideret" betyder, at transaktioner og positioner inden for sektoren modregnes). Den konsoliderede MFI-balance leverer de fleste af de data, der anvendes til at udarbejde månedlige monetære aggregater og modposter til pengemængden.

13. På grund af den vedtagne MFI-definition, er den konsoliderede MFI-balance en kilde til monetære data, der begrebsmæssigt svarer til den nationale banksektors balance, som den nationale monetære statistik normalt bygger på. Sektorer, der omfatter statslig forvaltning og service og residenter uden for euroområdet, er "pengeneutrale", hvilket betyder, at deres beholdninger af monetære instrumenter ikke indgår i pengemængden. Sektorerne skal defineres, og deres beholdninger af monetære instrumenter i MFIER i euroområdet må ikke medtages i de monetære aggregater for euroområdet. Definitionerne på offentlig forvaltning og service, af residensbegrebet og af de delsektorer, som udgør den pengeholdende sektor, anvendes konsekvent i hele euroområdet i overensstemmelse med Det Europæiske Nationalregnskabssystem (ENS 95), der er fastlagt i Rådets forordning (EF) nr. 2223/96. Nogle af de mere detaljerede oplysninger foreligger kun kvartalsvis.

14. Månedlig information om renter på monetære instrumenter og kreditinstrumenter er også vigtig. Der er behov for rentedata til at overvåge den pengepolitiske transmission for bedre at forstå de finansielle markeders struktur og for at vurdere de finansielle forhold i forskellige sektorer af euroområdets økonomi. Kreditinstitutter og visse andre enheder (der tilsammen udgør langt den største del af MFI-sektoren) indberetter rentesatser for eurodeno-

minerede indlån og udlån (nyudlån og udeståender) fra/til husholdninger og ikke-finansielle selskaber i euroområdet. Renteoplysningerne svarer til MFI-balancens kategorier.

15. Der leveres også data om andre områder med tilknytning til monetær statistik. Værdipapirudstedelser⁴ og lån fra "andre" (ikke-monetære) finansielle formidlere er et alternativ til bankfinansiering for låntagerne. For långiverne er andele i investeringsforeninger en substitut for visse fordringer på banker. Investeringsforeninger, visse andre finansielle formidlere, forsikringsselskaber og pensionskasser er store og aktive deltagere på de finansielle markeder. Priser og afkast på de finansielle markeder kan have en markant indvirkning på den økonomiske udvikling og kan også afsløre markedets forventninger til inflationsudviklingen og den økonomiske aktivitet. ECB indsamler en stor mængde information om de finansielle markeder (fx om værdipapirudstedelser, samt priser og afkast på de finansielle markeder). De vigtigste finansielle institutioner uden for MFI-sektoren er forsikringsselskaber og pensionskasser. I henhold til bestemmelserne i retningslinje ECB/2002/7, som ændret ved ECB/2005/13, indsamler ECB information om disse institutioner og investeringsforeninger (pengemarkedsforeninger dog undtaget). For sidstnævntes vedkommende er det ECBs hensigt at vedtage en forordning inden for den nærmeste fremtid.

1.3 BETALINGSBALANCESTATISTIK OG RELATERET UDLANDSSTATISTIK

16. Inden for betalingsbalancestatistikken og den dertil relaterede udlandsstatistik er der til pengepolitiske formål behov for månedlige betalingsbalancestatistikker, der viser de vigtigste poster, som påvirker den monetære udvikling og valutamarkederne, suppleret med en mere detaljeret kvartalsstatistik. Ensartede metodiske rammer gør det muligt at forbinde den monetære statistik og betalingsbalancestatistikken for euroområdet. Der er også krav om månedlige statistikker over eurosystemets internationale reserver og valutalikviditet, samt for

kvartalsvise og mere detaljerede årlige statistikker for kapitalbalancen over for udlandet, som giver en omfattende opgørelse af euroområdets tilgodehavender og forpligtelser over for resten af verden. Anden relateret statistik omfatter halvårslige porteføljeinvesteringsstrømme og -beholdninger fordelt efter valuta, der anvendes til at vurdere euroens internationale rolle som investeringsvaluta. Flere centralbanker leverer endvidere statistik over euroens anvendelse ved fakturering af eksterne transaktioner.

17. Aggregaterne for euroområdet opstiller kredit og debet og aktiver og passiver særskilt. Derfor skal de lande, der udgør euroområdet, dele grænseoverskridende transaktioner og positioner op i transaktioner og positioner inden for euroområdet og transaktioner og positioner over for resten af verden. Den kvartalsvise betalingsbalancestatistik og statistikken for den årlige kapitalbalance over for udlandet indeholder en geografisk fordeling, dvs. pr. land eller gruppe af lande, pr. modpart i forhold til euroområdets eksterne transaktioner og positioner.

18. Selv om disse krav så vidt muligt stemmer overens med de standarder, der findes i Den Internationale Valutafonds (IMFs) betalingsbalancemanual (5. udgave), har ECB også vedtaget en række forslag til harmonisering, der er specifikke for EU, og foranstaltninger til at forbinde betalingsbalancestatistikken for euroområdet med monetær statistik og økonomiske og finansielle konti. Betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet bidrager også til vurderingen af euroens internationale rolle og relaterer sig til den måde, hvorpå betalings- og værdipapirafviklingssystemer fungerer. ECB har en række interesser på disse områder og arbejder på at forbedre datakonsistensen.

4 Værdipapirer er den største kategori af finansielle instrumenter i euroområdet, og de er vigtige inden for næsten alle områder af ECB-statistikken. ECB har for nylig udviklet en database, der skal indeholde omfattende oplysninger om værdipapirer med forskellige statistiske, analytiske og operationelle anvendelser, som det beskrives nærmere i punkt 79.

19. Inden for betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet arbejder ECB og Eurostat tæt sammen. ECB udarbejder aggregater for euroområdet, mens Eurostat udarbejder statistikker for EU som helhed. Hvad angår den metodologiske ramme, fokuserer ECB på de finansielle poster og relaterede indtægter, og Eurostat på de resterende løbende poster og kapitalposterne. Både ECB og Eurostat er meget interesserede i direkte investeringer.

20. ECB udarbejder også indeks for den effektive eurokurs – både den nominelle og den reale – ved hjælp af forskellige deflatorer.

1.4 STATISTIK OVER OFFENTLIGE FINANSER

21. Der er flere grunde til, at ECB er meget interesseret i de offentlige finanser. I lighed med Kommissionen udarbejder ECB med jævne mellemrum "konvergensrapporter", hvor det vurderes, om de EU-lande, der ikke deltager i eurosamarbejdet, er parate til at indføre euroen, og i den forbindelse er det offentlige underskud og udestående gæld vigtige kriterier. ECB følger også nøje enhver udvikling med relation til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Disse aktiviteter kræver årlige data, som indsamles i henhold til retningslinje ECB/2005/5 med senere ændringer, og som er udformet på en måde, der gør det lettere at analysere offentlige underskud og offentlig gæld (som defineret med henblik på proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og stabilitets- og vækstpagten). De skal desuden dokumentere sammenhængen mellem et underskud og ændringen i gælden, skabe forbindelse mellem disse data og data, der foreligger på det noget anderledes ENS 95-grundlag, og gøre det muligt for ECB at udarbejde aggregater for euroområdet og EU, idet der tages behørigt hensyn til behandlingen af ind- og udbetalinger fra Det Europæiske Fællesskabs budget. Desuden har offentlige aktiviteter en stor indvirkning på den økonomiske udvikling. Derfor overvåger ECB også kvartalsdata om den offentlige sektors transaktioner. Disse data indsamles i henhold til fællesskabslovgivningen.

1.5 SEKTORKONTI FOR INSTITUTIONELLE SEKTORER I EUROOMRÅDET

22. Kvartalsvise finansielle konti for den monetære union (MUFA) følger den integrerede metode, der skitseres i ENS 95. Idet der trækkes på relevant statistik for euroområdet og på nationale finansielle konti, udarbejder ECB hvert kvartal finansielle konti, der dækker euroområdet, til at supplere monetære analyser og analyser til politiske formål. De finansielle konti er under stadig udvikling, men når de er færdige, skulle de resultere i et konsistent system til at registrere finansielle forbindelser mellem institutionelle sektorer og hvert kvartal give et hurtigt overblik over udeståender (lån og udlån), som muliggør en grundig analyse af de finansielle investeringer og finansiering. Da de kvartalsvise MUFA'er er baserede på internationale statistiske regnskabsstandarder, er de også et vigtigt instrument til at opnå konsistens inden for og på tværs af statistikker. Fra og med foråret 2007 bliver de integreret med kvartalsvise ikke-finansielle sektorkonti, der udvikles af ECB og Kommissionen i fællesskab, for at give et omfattende billede af de institutionelle sektors transaktioner og finansielle positioner i euroområdet. Kvartalsvise sektorkonti for euroområdet bliver kronen på værket, når det gælder statistik for euroområdet, idet de kommer til at binde de forskellige elementer sammen. Den endelige udarbejdelse af disse konti er ECBs højeste prioritet på det statistiske område for tiden.

1.6 UDVEKSLING AF STATISTISK INFORMATION

23. Gode dataudvekslingssystemer er med til at forbedre aktualitet og kvalitet. ESCBs dataudvekslingssystem fungerer gnidningsløst og i vidt omfang automatisk. Det opfylder nemt nye statistiske krav og optager nye data på en effektiv og konsistent måde.

24. ESCBs system er baseret på anvendelsen af et særligt telekommunikationsnetværk og et standardiseret statistisk meddelelsesformat – generisk statistisk meddelelse af tidsserier

(GESMES/TS) – som også i stor udstrækning anvendes som standard til udveksling af statistiske data og metadata (dvs. datainformation) med Europa-Kommissionen og internationale organisationer. GESMES/TS (SDMX/EDI) og SDMX-ML (der også udnytter internettet og andre moderne teknologier) er meddelelsesformater, der bygger på samme datamodel. Begge systemer forvaltes som en del af det statistiske data- og metadataudvekslingsprojekt (SDMX), der er iværksat af en række europæiske og internationale organisationer, herunder ECB, for at fremme fælles standarder og bedste praksis inden for udveksling og fælles benyttelse af statistiske data.

25. ECB har i lang tid offentliggjort data for euroområdet på sit websted. På det seneste er denne adgang blevet udvidet til at omfatte en række nationale bidrag og relateret statistik, så brugerne ikke bliver nødt til at gå til den nationale centralbanks websted for at søge efter dem. Her findes de samme data og tilhørende beskrivelser dog på landets sprog.

2 STATISTIK VEDRØRENDE MONETÆRE FINANSIELLE INSTITUTIONER (MFI'er)

2.1 INDLEDNING

26. Eurosystemets statistiske system for MFI-sektoren bygger på to hovedelementer: En liste over MFI'er til statistikbrug og en nærmere beskrivelse af de månedlige og kvartalsvise data, som MFI'erne skal indberette. De MFI'er, der er indberetningspligtige i forhold til de nationale centralbanker, fremgår af en række forordninger. I retningslinje ECB/2003/2 med senere ændringer specificeres indhold, format, leveringsfrister osv. for de nationale centralbankers overførsel af MFI-data til ECB, de data, som eurosystemet selv skal levere om egne forretninger og anden relateret information, som ECB kræver oplyst, men som ikke er dækket af nogen forordning.

27. En månedlig konsolideret balance for den pengeskabende sektor i euroområdet er et

primært statistikkrav. Forordning ECB/2001/13 med senere ændringer om den konsoliderede balance for MFI-sektoren udgør det retlige grundlag for at indhente disse data. Den dækker også yderligere information, der kræves for at kunne udlede de transaktioner, som anvendes til at beregne vækstrater for de monetære aggregater. MFI-balancen leverer derfor de væsentligste bestanddele til opgørelsen af monetære aggregater for euroområdet og deres modposter. MFI-balancerne danner også det statistiske grundlag for beregningen af de mindstereserver, som kreditinstitutterne er forpligtede til at holde.

28. En anden forordning (ECB/2001/18 med senere ændringer) vedrører kreditinstitutters og visse andre enheders rentesatser på eurodenominerede indlån fra/udlån til husholdninger og ikke-finansielle selskaber i euroområdet.

2.2 HVAD ER EN MONETÆR FINANSIEL INSTITUTION?

29. ECB vedligeholder med de nationale centralbankers hjælp en liste over MFI'er til statistikbrug i overensstemmelse med de nedenfor anførte klassifikationsprincipper. Procedurene i retningslinje ECB/2003/2 med senere ændringer sikrer, at MFI-listen er ajourført, nøjagtig, så homogen som muligt og tilstrækkelig stabil til statistiske formål. Den bør løbende ajourføres, så der også tages højde for finansielle nykabelser, som kan påvirke udformningen af de finansielle instrumenter og foranledige de finansielle institutioner til at flytte fokus for deres aktiviteter. Listen over MFI'er til statistikbrug og listen over modparter til pengepolitisk brug overlapper hinanden, hvilket betyder, at MFI-listen både er vigtig i operationel henseende og til statistikbrug.

30. I artikel 2, stk. 1, i forordning ECB/2001/13 defineres MFI'er, som følger: "[Ud over centralbanker] omfatter MFI'er residente kreditinstitutter, som defineret i fællesskabslovgivningen, samt alle andre residente finansielle institutioner, som modtager indlån og/eller indlånsnende indskud fra enheder, undtagen MFI'er, og

som for egen regning (i det mindste i økonomisk henseende) yder lån og/eller foretager investeringer i værdipapirer." MFI-sektoren omfatter således, ud over centralbankerne, to bredt definerede grupper af residente finansielle formidlere. Disse omfatter kreditinstitutter, der i fællesskabslovgivningens bankharmoniseringsdirektiver defineres som "foretagender, der erhvervsmæssigt tager imod indlån eller andre tilbagebetalingspligtige midler fra offentligheden (herunder løbende udstedelse af indlånsbeviser), og som for egen regning yder lån", og andre residente finansielle institutioner, som opfylder definitionen på en MFI, fordi de udsteder finansielle instrumenter, der er tætte indlånssubstitutter.

31. Om finansielle instrumenter anses for at være tætte indlånssubstitutter, afhænger af deres likviditet, der igen er en kombination af transferabilitet, muligheden for at konvertere til rede penge eller transferable indlån, kapitalsikkerhed og i visse tilfælde omsættelighed. Løbetiden kan også være vigtig. Disse principper er beskrevet i bilag I til forordning ECB/2001/13.

32. Der er ikke noget marked i gængs forstand for andele i kollektive investeringsenheder (CIUer), der har åbent for tilgang af nye investeringsbeviser. Ikke desto mindre kan investorerne få oplyst den daglige notering af andelen og trække midler ud til den pågældende kurs. Visse CIUer, nemlig pengemarkedsforeninger, indgår i MFI-sektoren, fordi deres andele – ud fra et likviditetssynspunkt – anses for at være tætte indlånssubstitutter. Pengemarkedsforeninger investerer fortrinsvis i bankindlån eller gældsinstrumenter med kort restløbetid og kan tilstræbe en afkastgrad, der svarer til renten på pengemarkedsinstrumenter. De kriterier, der anvendes til at identificere pengemarkedsforeninger, er beskrevet i bilag I til forordning ECB/2001/13.

33. I ENS 95 opdeles de finansielle formidlere, der klassificeres som MFIER, i to delsektorer, nemlig centralbanker (S.121) og andre MFIER (S.122). Ved udgangen af 2005 omfattede MFI-sektoren i euroområdet ECB og 12 nationale

centralbanker, 6.248 kreditinstitutter, 1.645 pengemarkedsforeninger og 4 andre institutioner. Det er slet ikke alle institutioner i MFI-sektoren, der er forpligtet til at opfylde alle statistikkrav. Hvis de månedlige data dækker mindst 95 pct. af balancen for samtlige nationale MFIER, kan de nationale centralbanker fritage små MFIER for regelmæssig indberetning. Alle kreditinstitutter skal imidlertid indberette visse data hvert kvartal af reservekravshensyn, og alle MFIER skal foretage en årlig indberetning, så det kontrolleres, at der opnås 95 pct. dækning, og der kan foretages en opregning. De nationale centralbanker kan, hvis de ønsker det, stikprøvevis indsamle data vedrørende MFIERnes rentesatser i henhold til den procedure, der er fastlagt i forordning ECB/2001/18.

2.3 DEN KONSOLIDEREDE MÅNEDSBALANCE

34. Detaljeringsgraden af de månedlige data om MFIERnes aktiviteter i den konsoliderede balance er tilstrækkelig til, at ECB kan danne sig et fuldstændigt billede af den monetære udvikling i euroområdet. Balancen er konsolideret på en sådan måde, at indbyrdes forretninger mellem MFIER ikke er medregnet. De monetære statistikker, som beregnes af ECB ud fra disse data, er beskrevet i hovedtræk i afsnit 2.5. De månedsdata, som kreditinstitutterne indberetter, anvendes også til at beregne de individuelle reservekravsgrundlag.

35. Pengemængden omfatter sedler og mønt i omløb, MFIERnes øvrige monetære passiver (indlån og andre tætte indlånssubstitutter) og statens monetære passiver som fx postvæsenet og Finansministeriet (ECBs krav på dette område gennemgås nærmere i bilag VII til retningslinje ECB/2003/2). Modposterne til pengemængdemålene omfatter andre poster i MFI-balancen, som er arrangeret på en måde, der er hensigtsmæssig til analysebrug. ECB udarbejder disse aggregater for euroområdet både som udestående (beholdninger) og transaktioner.

36. ECB kræver, at der ved indberetning af statistisk information foretages en fordeling efter instrument, løbetid, valuta og modpart. Da der

gælder særskilte indberetningskrav for passiver og aktiver, behandles de to sider i balancen efterfølgende hver for sig.

2.3.1 KATEGORIER AF INSTRUMENTER OG LØBETIDER

a) Passiver

37. Følgende fordelinger efter instrument indsamles månedligt: sedler og mønter i omløb, indlån, herunder udestående på forudbetalte kort, genkøbsaftaler (repoer), andele i pengemarkedsforeninger, udstedte gældsinstrumenter, herunder pengemarkedspapirer, kapital og reserver samt resterende passiver. I henhold til retningslinje ECB/2003/2 skal de nationale centralbanker hver sjette måned indberette månedsdata om passiver i e-penge – i praksis er alle udstedere af e-penge i euroområdet kreditinstitutter. Indlån fordeles desuden efter indlån på anfordring, tidsindskud og indlån med opsigelsesvarsel. Resterende passiver omfatter påløbne renter på passiver (dette er en afvigelse fra ENS 95, hvor det anbefales at påløbne renter indberegnes i den pågældende kategori af instrumenter).

38. Fordeling efter oprindelig (snarere end resterende) løbetid kan anvendes i stedet for en fordeling efter instrument i de tilfælde, hvor de finansielle instrumenter ikke er fuldt sammenlignelige mellem de respektive markeder. Månedsstatisikkens løbetidskategorier (eller kategorier af opsigelsesvarsel) er en løbetid på et eller to år for tidsindskud og tre måneders opsigelsesvarsel og (indberettet på frivillig basis) to års opsigelsesvarsel for indlån med opsigelsesvarsel. Ikke-transferable indlån på anfordring (anfordringsindlån) henføres til kategorien "op til tre måneder". Repoer (der normalt er meget kortfristede instrumenter og indgås med en løbetid på mindre end tre måneder) fordeles ikke efter løbetid. Gældsinstrumenter udstedt af MFier (inkl. pengemarkedspapirer) fordeles efter løbetider på et og to år. Aktier/andele udstedt af pengemarkedsforeninger fordeles ikke efter løbetid, da dette ikke er relevant for denne kategori.

b) Aktiver

39. Der foretages en månedlig fordeling af MFIernes aktivbeholdninger efter kassebeholdning, udlån, andre værdipapirer end aktier, inkl. pengemarkedspapirer, andele i pengemarkedsforeninger, aktier og andre kapitalandele, anlægsaktiver og andre aktiver, der omfatter påløbne renter på aktiver. Der kræves en fordeling efter oprindelig løbetid på udlån (opdelt ved ét og fem år) og for MFIernes beholdninger af gældsinstrumenter (opdelt ved ét og to år).

2.3.2 VALUTAER

40. For alle balanceposters vedkommende, hvor det er relevant, skal beløb denomineret i euro og i andre valutaer indberettes separat. Kvartalsdata, hvor de vigtigste valutaer er opgjort enkeltvis, anvendes til at fjerne effekten af valutakursændringer fra strømdataene – se nedenfor.

2.3.3 MODPARTER

41. Modparter i euroområdet fremgår af listen over MFier (hvis de er MFier). De kan dog også være i overensstemmelse med ECBs vejledninger (der stemmer overens med ENS 95). I begge tilfælde skelnes der i den månedlige MFI-balance mellem modparter, der er residenter i samme medlemsland som den indberettende MFI, og modparter, der er residenter andetsteds i euroområdet. Monetære instrumenter, der indgår i MFIernes beholdninger (S.121 og S.122 i ENS 95), ejes af delsektoren statslig forvaltning og service (S.1311) og af residenter uden for euroområdet, indgår ikke i ECBs pengemængdemål og skal derfor opgøres separat, så de beløb, der findes i de pengeholdende sektorer kan identificeres. Da der af analysehensyn er betydelig interesse for de enkelte pengeholdende sektorer, skal det af MFIernes månedlige indberetning af indlån fremgå, om det drejer sig om indlån fra delsektoren offentlig forvaltning og service undtagen statslig forvaltning og service (S.1312, S.1313 og S.1314), ikke-finansielle selskaber (S.11), andre finansielle formidlere (S.123, herunder finansielle hjælpeenheder, S.124), forsikringselskaber og pensionskasser (S.125) og husholdninger (S.14, herunder non-profit institutioner rettet mod husholdninger,

S.15). MFIernes udlån fordeles månedligt efter udlån til offentlig forvaltning og service og udlån til de ovenfor nævnte sektorer, idet udlån til husholdningerne splittes yderligere op i forbrugerkredit, udlån til boligkøb og andet udlån. Denne detaljerede sektorfordeling af modparterne i månedsstatistikken, i sammenhæng med fordelinger efter løbetid og valuta, hvor det er relevant, er et krav, der blev indført med forordning ECB/2001/13. For indlånskategorier med en aftalt løbetid på over to år, for indlån med et opsigelsesvarsel på over to år og for genkøbsforretninger skelnes der af reservekravshensyn desuden mellem forpligtelser over for kreditinstitutter, andre MFI-modparter og sektoren statslig forvaltning og service.

2.3.4 INSTRUMENT- OG LØBETIDSKATEGORIER KRYDSRELATERES TIL VALUTAER OG MODPARTER

42. Udarbejdelsen af monetære statistikker for euroområdet og beregningen af kreditinstitutternes reservekravsgrundlag forudsætter, at visse krydsrelationer mellem kategorier af instrumenter, løbetider, valutaer og modparter indberettes månedligt. Den største detaljeringsgrad kræves, hvor modparterne indgår i den pengeholdende sektor. Der foretages kun en fordeling efter positioner over for andre MFler i det omfang, det er nødvendigt for at foretage en netting af MFIernes indbyrdes balancer eller for at beregne reservegrundlaget. Ligeledes af reservegrundlagshensyn kræves der fordelinger efter positioner over for residerter uden for euroområdet, for så vidt gælder tidsindsud med løbetid på over to år, indlån med opsigelsesvarsel på over to år og genkøbsforretninger. Til opgørelsen af betalingsbalancen er en fordeling efter løbetid på ét år nødvendig for ikke-residenters indlån.

2.3.5 AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

43. Et afledt finansielt instrument er et finansielt instrument, der er knyttet til et andet finansielt instrument, indeks eller råvarer, og som gør det muligt at handle specifikke risici (fx i forbindelse med rente-, valutakurs- eller prisændringer eller ændringer i kreditværdighed) selvstændigt på de finansielle markeder. I hen-

hold til ENS 95 skal positioner i afledte finansielle instrumenter registreres, hvis de har en markedsværdi eller kan udlignes på markedet, dvs. hvis én af de kontraherende parter kan føre dem tilbage ved at indgå en anden kontrakt, der har den modsatte effekt. Den aktuelle markedspris på et afledt finansielt instrument værdiansætter den ene parts fordring på den anden. Det er denne værdi, som registreres i MFI-balancestatistikken, hvis en MFI indgår som part i en kontrakt. Det er lige meget, om fordringen skifter fra den ene part til den anden i løbet af kontraktens løbetid, eller om markedsprisen er nul – som det er tilfældet ved indgåelse af en swap, og hvor der er en variabel margin, som hele tiden justeres. Afledte finansielle instrumenter registreres derfor på MFI-balancen på bruttobasis til markedsværdi. Dette gælder dog ikke, hvis de ifølge nationale regnskabsregler kræver en ikke-balanceført registrering. De klassificeres under "resterende aktiver", hvis de har en positiv værdi for den indberettende MFI, eller "resterende passiver", hvis de har en negativ værdi, og der gives ikke flere oplysninger. Hvis de afspejler positioner over for residerter uden for euroområdet, registreres de også i betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet – se afsnit 6 nedenfor.

44. Statistisk set behandles et afledt finansielt instrument som et separat finansielt instrument i forhold til det underliggende instrument, som kontrakten bygger på. Positioner vedrørende afledte finansielle instrumenter, der opgøres på MFI-balancen, afslører således ikke det underliggende finansielle instrument og registrerer heller ikke kontraktens nominelle beløb. Disse oplysninger får ECB hovedsagelig fra BIS' regelmæssige undersøgelser af den globale aktivitet med hensyn til afledte finansielle instrumenter.

2.3.6 UDARBEJDELSE AF STRØM- (ELLER TRANSAKTIONS-) STATISTIK

45. MFIernes indberetning af både indlån og udlån til nominel værdi (et eksplicit krav i forordning ECB/2004/21, der var en ændring af ECB/2001/13, men som ikke gælder indberet-

ning af opkøbte lån eller lån, som MFIerne har foretaget hensættelser til). Hvis lånene er i euro, udsættes de balanceposter, der indberettes til nominel værdi, ikke for værdiændringer. Ellers vil ændringer i udestående på balancen afspejle virkningen af værdiændringer, omklassifikationer og transaktioner. ECB forsøger at isolere transaktioner ("strømme") i løbet af måneden ved at identificere og udelade effekten af værdiændringer og omklassifikationer og beregner vækstrater for MFIernes balanceposter, pengemængdemål og visse modparter ud fra transaktioner. Hvordan dette helt præcist foregår, forklares i de "Tekniske noter" til afsnittet "Statistik for euroområdet" i ECBs Månedsoversigt. Justeringerne svarer til "andre ændringer [dvs. ændringer, der ikke er transaktionsrelaterede] i aktiver og passiver" i det globale nationalregnskabssystem (SNA 93) og ENS 95, og de justerede strømme, som er grundlaget for udarbejdelsen af vækstraterne, svarer til "transaktioner" i SNA 93 og ENS 95. Som noget nyt blev rapporteringsenhederne fra og med forordning ECB/2001/13 pålagt at indberette visse data om værdiændringer, så det blev muligt at foretage en mere nøjagtig beregning af strømme. Indtil da var ECB afhængig af de nationale centralbankers skøn. Ud over udestående aktiver og passiver giver den konsoliderede balance således månedlige oplysninger om værdiændringer og visse andre justeringer som fx afskrivninger af lån. I henhold til retningslinje ECB/2003/2 (bilag XII) skal de nationale centralbanker på vegne af MFIerne tilvejebringe alle tilgængelige oplysninger om securitisering af udlån og overførsel af udlån til tredjeparter ad anden vej.

2.3.7 TIDSRISTER

46. Senest den 15. bankdag – inden forretnings-tids ophør – efter udgangen af den måned, som dataene vedrører, sender de nationale centralbanker en aggregeret månedsbalance, der dækker MFIernes positioner i de enkelte eurolande, til ECB. Det er de nationale centralbankers opgave at sørge for, at de modtager disse data fra rapporteringsenhederne, så de kan overholde denne tidsfrist. Aggregater for euroområdet, herunder månedlige monetære aggregater, der

udarbejdes på grundlag af MFI-balancen, offentliggøres først via nyhedsbureauerne den 19. bankdag efter udgangen af den måned, som de vedrører.

2.4 KVARTALSBALANCESTATISTIK

47. Visse data er ikke væsentlige for udarbejdelsen af pengemængdemål for euroområdet, men er nødvendige for den videre analyse af den monetære udvikling samt til andre statistiske formål (fx ved opstillingen af finansielle konti). Kvartalsbalancestatistikken opfylder dette formål.

48. Kvartalsvise fordelinger skal kun tilvejebringes for de vigtigste poster i den aggregerede balance. ECB kan tillade en vis fleksibilitet, for så vidt angår yderligere detaljer, der skal oplyses hvert kvartal, hvis det ud fra de tal, der indsamles på et højere aggregeringsniveau kan påvises, at de pågældende data sandsynligvis ikke ville være signifikante.

2.4.1 UDLÅN I EUROOMRÅDET FORDELT EFTER LØBETID OG SEKTOR

49. For at gøre det muligt at overvåge løbetidsstrukturen i MFIernes samlede kreditgivning (udlån og værdipapirer) på kvartalsbasis skal lån til offentlig forvaltning og service undtagen statslig forvaltning og service fordeles efter oprindelig løbetid (ét og fem år), og beholdninger af værdipapirer udstedt af disse "agencies" splittes op ved en oprindelig løbetid på et år. I denne forbindelse krydsrelateres begge poster til en fordeling efter delsektor; nemlig offentlig forvaltning og service. Beholdninger af gældsinstrumenter udstedt af finansielle formidlere uden for MFI-sektoren og af ikke-finansielle selskaber opdeles efter delsektor og oprindelig løbetid (ved ét år). Udstederne af aktier og andre kapitalandele, der indgår i MFIernes beholdninger, opdeles kvartalsvis i følgende delsektorer: ikke-finansielle selskaber (S.11), andre finansielle formidlere (S.123, inkl. finansielle hjælpeenheder, S.124) og forsikringselskaber og pensionskasser (S.125). Hvert kvartal aflægger MFIerne også beretning om deres udlån til

staten og om deres beholdninger af gældsinstrumenter udstedt af staten uden nogen yderligere opdeling (i månedsstatistikken vises MFernes kreditgivning til staten ikke særskilt under kreditgivning til offentlig forvaltning og service).

2.4.2 KVARTALSVIS SEKTORFORDELING AF PASSIVER I EUROOMRÅDET

50. Indlån fra offentlig forvaltning og service undtagen statslig forvaltning og service fordeles efter delsektor (dvs. offentlig forvaltning og service på delstatsniveau, S.1312, kommunal forvaltning og service, S.1313, og sociale kasser og fonde, S.1314).

2.4.3 LANDEFORDELING AF POSITIONER OVER FOR RESIDENTER I EU-LANDE

51. Når det gælder indlån, udlån og værdipapirbeholdninger (der omfatter værdipapirer undtagen aktier, andele i pengemarkedsforeninger, aktier og andre kapitalandele), skal MFier tilvejebringe kvartalsfordelinger efter modpartens hjemland (for værdipapirbeholdningers vedkommende det land, hvor udsteder har hjemsted). Indlån, udlån og beholdninger af gældsinstrumenter fordeles desuden i henhold til, om modparten er en MFI eller ej. Forordning ECB/2003/10 indebar en ændring af ECB/2001/13, så dette også gælder de ti nye EU-lande, hvis de forretninger, som MFier i euroområdet gør med dem, er af et væsentligt omfang.

2.4.4 VALUTAFORDELING

52. For at gøre det muligt at korrigere strømstatistikken for valutakursændringer, skal nogle af MFI-positionerne fordeles efter valuta. Hovedposterne på balancen fordeles kvartalsvis efter valutaer i de ikke-deltagende EU-lande og efter hovedvalutaerne (amerikanske dollar, japanske yen og schweiziske franc). Forordning ECB/2003/10 indebar en ændring af ECB/2001/13, så dette også gælder valutaerne i de ti nye EU-lande, hvis eurorådets MFier gør betydelige forretninger i disse valutaer. De seneste kvartalsvise oplysninger om den andel, som disse valutaer udgør, anvendes til at udar-

bejde månedsstatistik, indtil næste sæt kvartalsstatistik foreligger.

2.4.5 SEKTORFORDELING AF POSITIONER OVER FOR MODPARTER UDEN FOR EUROOMRÅDET

53. Positioner over for modparten uden for euroområdet (dvs. øvrige EU-lande og resten af verden) kræver en begrænset fordeling efter sektor, som kun skelner mellem positioner over for banker (eller MFier i EU-lande uden for euroområdet) og ikke-banker, hvor der for sidstnævntes vedkommende foretages en fordeling efter offentlig forvaltning og service og andet. Sektorklassificeringen i henhold til SNA 93 finder anvendelse, der hvor ENS 95 ikke gælder. Disse data er først og fremmest nødvendige for at kunne opgøre betalingsbalancen.

2.4.6 TIDSRISTER

54. De nationale centralbanker fremsender kvartalsstatistikker til ECB inden forretnings-tids ophør den 28. bankdag efter udgangen af det kvartal, de vedrører. Det er de nationale centralbankers opgave at sørge for, at de modtager disse data fra de indberettende institutioner, så de kan overholde denne tidsfrist. Resultaterne offentliggøres i den efterfølgende udgave af ECBs Månedsoversigt.

2.4.7 UDARBEJDELSE AF TRANSAKTIONSSTATISTIK FOR KVARTALSVISE DATASERIER

55. Ud over den valutainformation, der omtales ovenfor, skal den information, der er nødvendig for at udlede transaktioner fra udeståender på balancen og til at beregne vækstrater, indberettes eller på anden måde foreligge månedligt. Hvor mere udførlige fordelinger af balanceposter kun indberettes kvartalsvis, beregnes strømme og vækstrater ved hjælp af justeringer, der foretages på grundlag af de mere aggregerede månedsdata.

2.5 PENGEMÆNGDEMÅL OG MODPOSTER

56. Under anvendelse af MFI-balancedata og supplerende information, som NCberne leverer i medfør af retningslinje ECB/2003/2 med se-

ner ændringer, udarbejder ECB månedlige statistikker over pengemængdemål, dvs. monetære aggregater, og deres modposter. Heri indgår både poster i fremmed valuta og poster i euro. De monetære aggregater omfatter visse forpligtelser indgået af MFIER og nogle statslige organer over for resider i euroområdet, ekskl. staten og MFIER. M1 betegner seddel- og møntomløb og indlån på anfordring, M2 er summen af M1, tidsindskud med en løbetid på op til 2 år og indlån med et opsigelsesvarsel på op til 3 måneder. M3 er summen af M2, genkøbsforretninger (i det omfang de fremgår af passivside på MFIERnes balance), andele i pengemarkedsforeninger og gældsinstrumenter, herunder pengemarkedspapirer med en løbetid på op til 2 år udstedt af MFIER. Inddelingerne efter løbetid er foretaget på baggrund af oprindelig løbetid. En sektorfordeling af beholdninger af indlån udarbejdes også. M3s modposter er de øvrige komponenter i den konsoliderede MFI-balance, og de opstilles på en sådan måde, at det er en hjælp til analysen. De vigtigste modposter er MFIERnes kreditgivning til offentlig forvaltning og service og andre resider i euroområdet, MFIERnes nettofordringer på udlandet og deres langfristede (ikke-monetære) finansielle passiver. Alt andet lige bevirker stigninger i kreditgivningen og nettofordringerne på udlandet en stigning i M3, mens en stigning i de ikke-monetære passiver betyder et fald i M3. Som nævnt ovenfor, beregner ECB vækstraterne i de monetære aggregater og deres modposter på baggrund af korrigerede strømme, hvorved der tages højde for klassificering og værdiændringer, men ikke for udestående. Der findes skøn over de vigtigste monetære aggregater fra 1980 og skøn over MFIERnes udlån fra 1983.

2.6 MFI-RENTESATSER

57. En af de måder, hvorpå ECBs pengepolitik påvirker de økonomiske aktører i euroområdets adfærd, er gennem ændringer i MFIERnes rentesatser. Disse renteændringer påvirker låneomkostningerne og afkastet på de rentebærende komponenter i pengemængden og derved den kontantbeholdning, som folk ønsker at have, samt dens sammensætning. På grund af MFIER-

nes store rolle inden for finansiell formidling i euroområdet har bankrenten en betydelig indvirkning på den ikke-finansielle sektors indtægter og udgifter. Marginen mellem udlåns- og indlånsrenter er også relevant for den finansielle stabilitet og spørgsmål af strukturel karakter for banksektoren.

58. Tidligere udarbejdede ECB statistikker over pengeinstitutternes indlåns- og udlånsrenter ud fra stort set sammenlignelige, men ikke harmoniserede data vedrørende ti indlåns- og udlåns-kategorier, som de nationale centralbanker tilvejebragte på baggrund af eksisterende nationale kilder.

59. I henhold til forordning ECB/2001/18 skal kreditinstitutter og visse andre MFIER (dog ikke centralbanker og pengemarkedsforeninger) nu hver måned indberette deres indlåns- og udlånsrenter for 45 kategorier af instrumenter, hvoraf 31 dækker nye forretninger og 14 dækker udestående. Selvom månedsdata kan udvise en vis inerti, er de nødvendige, når det gælder udestående, fordi renterne på nye forretninger ikke afspejler renteændringer på udestående på instrumenter med variabel rente. Dataene vedrører eurodenominerede forretninger med husholdninger (S.14, inkl. non-profitinstitutioner rettet mod husholdninger, S.15 i ENS 95) og med ikke-finansielle selskaber (S.11), der er resider i euroområdet. Hvor det er relevant, indberettes rentesatser for forretninger med de to sektorer separat. Instrumentkategorierne relaterer til poster i MFIERnes balance og er således klart definerede.

60. Kreditinstitutterne indberetter den rente, som er aftalt med husholdningen eller det ikke-finansielle selskab, fordelt på instrumentkategori. Renten opgives som procent pro anno. Den skal omfatte alle rentebetalinger på indlån og udlån, men ingen yderligere omkostninger. For at overvåge andre (ikke-rentebaserede) omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit og lån til husholdninger til boligkøb, indsamles der også data om de årlige omkostninger i procent, som defineret i fællesskabslovgivningen om forbrugerkredit. Ikke-rentebaserede om-

kostninger er både relevante for nationalregnskabet og for forholdene på bankmarkedet.

61. Der anvendes balancedata til at vægte rentesatser på udeståender. Rentesatser på nye forretninger aggregeres, ved at der som vægte anvendes information om de nye forretnings størrelse, som tilvejebringes til formålet. For indlån på anfordring, indlån med opsigelsesvarsel og kassekreditter udgøres "nye forretninger" af udestående beholdninger, hvor renten til enhver tid kan ændre sig. Renter på udeståender kan være renter, der betales eller pålægges ultimo måneden, eller som kan beregnes ved at dividere renter, som er tilskrevet i løbet af måneden med månedens indlåns- eller udlåns gennemsnit.

62. De nationale centralbanker kan i henhold til forordning ECB/2001/18 vælge at indsamle rentedata fra et udsnit af kreditinstitutter. Men de må ikke, som det er tilfældet for MFI-balancestatistikken, helt udelade små kreditinstitutter, for de kan være vigtige inden for visse forretningsområder.

63. Formålet med at indsamle disse data er at foretage en så grundig analyse af MFI-balancestatistikken, pengemængdemål og MFI-renter som muligt inden Styrelsesrådets første møde i måneden. For at undgå et unødigt pres på rapporteringsenhederne og de nationale centralbanker skal kreditinstitutterne i henhold til forordningen indberette rentedata til de nationale centralbanker, således at de aggregerede nationale data kan være ECB i hænde senest den 19. bankdag efter udgangen af den måned, som de vedrører. Rentedataene offentliggøres i en pressemeddelelse ca. seks uger efter udgangen af den måned, som de vedrører. Der er udarbejdet månedsdata i overensstemmelse med forordning ECB/2001/18 siden begyndelsen af 2003.

2.7 MAKROPRUDENTIELLE OG STRUKTURELLE FINANSIELLE INDIKATORER

64. I henhold til statuttens artikel 3.3 bidrager ESCB til det finansielle systems stabilitet. I tilknytning hertil følger ECB meget nøje den

strukturelle udvikling inden for banksektoren og mere generelt inden for finanssektoren. Penge- og bankstatistikken (MFI-balancestatistik og rentedata) udgør en væsentlig datakilde i den forbindelse. I det omfang, der foreligger aggregerede tilsynsdata fra nationale tilsynsmyndigheder (konsoliderede resultatopgørelsesdata, solvens etc.), bliver disse også anvendt sammen med resultaterne af ECBs undersøgelse af bankudlån (Bank Lending Survey), som omfatter spørgsmål om kreditstandarder. Eftersom den finansielle stabilitet kan påvirkes på en række måder, kan statistik over værdipapirmarkedet, finansielle konti (navnlig balanceoplysninger), betalingsbalancedata og økonomisk statistik mere generelt også være nyttig. Til makroprudentielle formål indsamles bestemte data fra kreditinstitutternes balance kun, hvis der i et medlemsland er en væsentlig forskel mellem MFI-sektoren som helhed og kreditinstitutter som delsektor. Bilag V og VI i retningslinje ECB/2003/2, som ændret ved retningslinje ECB/2005/4, omhandler balancedata fra kreditinstitutter, der anvendes til makroøkonomisk analyse, og de årlige data (i alt 29 serier, der ikke alle har relation til MFier), som er nødvendige for analysen af den strukturelle udvikling.

65. MFI-balancedata bidrager også til ECBs overvågning af euroens internationale rolle (især data om MFernes eurodenominerede forretninger med residerter uden for euroområdet). Statistikken over euroens internationale rolle gennemgås nedenfor i afsnit 8.

3 ANDRE STATISTIKKER MED RELATION TIL FINANSIELLE FORMIDLERE

66. Ud over den konsoliderede MFI-balance og de heraf afledte statistikker er en række andre statistikker med relation til finansiell formidling også meget relevante for pengepolitikken.

3.1 IKKE-MONETÆRE FINANSIELLE FORMIDLERE UNDTAGEN FORSIKRINGSSLESKABER OG PENSIONS KASSER

67. Delsektoren "andre" (ikke-monetære) finansielle formidlere består af finansielle institutioner, der fortrinsvis beskæftiger sig med finansiell formidling, men som ikke opfylder MFI-definitionen og heller ikke er et forsikrings selskab eller en pensionskasse. I ENS 95 udgør de delsektor S.123.

68. Data om andre finansielle formidlere er nødvendige, fordi de – sammen med MFI-statistikken – giver et samlet overblik over finansiell formidling i euroområdet. Uden disse data kan oplysninger gå tabt som følge af den overførsel af aktiver og passiver, der sker fra MFI-sektoren til sektoren andre finansielle formidlere. ECBs overvågning af andre finansielle formidlere er også nødvendig for vedligeholdelsen af MFI-listen, idet – som det bemærkes i bilag I, afsnit 1.1 til forordning ECB/2001/13 – finansiell innovation kan påvirke udformningen af de finansielle instrumenter og foranledige de finansielle institutioner til at flytte fokus for deres aktiviteter og føre til, at de udsteder instrumenter, som er tætte indlånssubstitutter.

69. ECB udarbejder for tiden aggregater for euroområdet på grundlag af den information, som de nationale centralbanker tilvejebringer hvert kvartal på baggrund af eksisterende nationale kilder. Selv om det må erkendes, at denne form for data måske ikke altid opfylder de gældende definitioner, fastsættes der i bilag XVIII til retningslinje ECB/2003/2 (som ændret ved retningslinje ECB/2005/4) definitioner og specifikationer for en balance med en begrænset fordeling efter instrument, løbetid, hjemsted og sektor. I retningslinjen retter interessen sig primært mod data vedrørende investeringsforeninger (undtagen pengemarkedsforeninger, der indgår i MFI-sektoren), idet de udgør langt den største gruppe af andre finansielle formidlere i euroområdet set ud fra balancens størrelse, forhandlere af værdipapirer og afledte instrumenter og finansielle selskaber beskæftiget med

långivning. For så vidt angår sidstnævnte gruppe, vil udlån til husholdninger med tiden blive delt op i lån til boligkøb og forbrugerlån. Da denne sondring allerede foretages i den månedlige MFI-statistik, vil mere fuldstændige informationer over andre finansielle formidlers forretninger gøre det muligt at foretage et mere omfattende skøn over lån til boligkøb i euroområdet. ECB offentliggør allerede kvartalsvise aggregerede balancedata for investeringsforeninger (undtagen pengemarkedsforeninger) i euroområdet, fordelt efter aktivernes afdelingstype (fx aktier, obligationer, blandet eller fast ejendom) og efter, om foreningerne er åbne for offentligheden eller kun for visse investorer. ECB er i færd med at udarbejde en forordning om statistik over andre finansielle formidlere.

3.2 FORSIKRINGSSLESKABER OG PENSIONS KASSER

70. I modsætning til de MFier og andre finansielle formidlere, som er gennemgået hidtil, indgår forsikrings selskaber og pensionskasser (S.125 i ENS 95) ikke i den referencepopulation, som ECB i henhold til artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 2533/98 kan kræve indberetter data. På grund af disse institutioners betydning for den finansielle aktivitet i euroområdet, får ECB fra de nationale centralbanker – og i henhold til bestemmelserne i retningslinje ECB/2002/7 – tilsendt kvartalsvise data vedrørende disse institutioners vigtigste finansielle aktiver og passiver, som stammer fra nationale kilder. Retningslinje ECB/2002/7 drøftes nærmere i afsnit 11, der handler om institutionelle sektorkonti for euroområdet.

4 RENTESTATISTIK (EKSKL. MFI-RENTER)

71. Ud over MFiernes indlån- og udlånsrenter (se afsnit 2.6) er der behov for rentedata vedrørende en række andre finansielle instrumenter for at kunne følge, hvordan ECBs renter og ændringer af disse påvirker økonomien. Renterne på de lange obligationer er særlig vigtige i Den Europæiske Union, da de er et kon-

vergenskriterium, og anvendes til at vurdere, om et medlemsland – i henhold til traktaten om Den Europæiske Union – er rede til at indføre euroen. Selv om det er Kommissionens opgave at tilvejebringe de statistiske data, der vedrører konvergens (i henhold til artikel 5 i protokollen om konvergenskriterierne), bistod EMI – og senere ECB – Kommissionen i valget af sammenlignelige lange renter, som overvåges. Det er også ECB, der indsamler og opgør disse data.

72. Hvis man ser bort fra MFI-renterne, der blev omtalt tidligere, kan renterne inddeles i to kategorier; nemlig renter, der fastsættes af ECBs styrelsesråd (dvs. de renter, som eurosystemet pålægger eller betaler i forbindelse med markedsoperationer), og pengemarkedsrenter og renter på andre omsættelige værdipapirer.

73. I den første kategori indgår de renter, som eurosystemet betaler for den dag-til-dag indlånsfacilitet, som er tilgængelig for modparterne, og renter pålagt af eurosystemet i forbindelse med de primære markedsoperationer og den marginale udlånsfacilitet.

74. I den anden kategori indgår en lang række pengemarkedsrenter og renter på omsættelige værdipapirer. Pengemarkederne i euroområdet er meget integrerede med stort set standardiserede finansielle instrumenter. ECB indsamler meget hyppigt oplysninger om renteutviklingen, fortrinsvis fra nyhedstjenesterne. Rente-data om langfristede omsættelige værdipapirer er også umiddelbart tilgængelige fra markedets kilder. ECB er i færd med at udvikle en forbedret database, hvor sådanne oplysninger kan lagres og udnyttes bedre.

5 VÆRDIPAPIRSTATISTIK (INKL. AKTIER)

75. Der er flere grunde til, at oplysninger om værdipapirudstedelser og -beholdninger udgør et vigtigt element i den monetære og finansielle analyse. For låntagere er værdipapirudstedelser et alternativ til bankfinansiering. Indehavere af finansielle aktiver kan betragte bankindlån, omsættelige instrumenter udstedt af banker (der

indgår i M3, hvis de er udstedt med en løbetid på to år eller mindre) og andre værdipapirer som delvise substitutter. Værdipapirstatistik er derfor et supplement til monetære og finansielle data. Over tid kan skift i finansieringen fra banksystemet til værdipapirmarkedene og tilbage igen påvirke transmissionen af pengepolitikken. Data om udestående beløb på udstedte værdipapirer giver et billede af kapitalmarkedernes dybde, mens værdipapirer udstedt i euro af residerter uden for euroområdet giver et billede af euroens internationale rolle. Hertil kommer en række hensyn i forbindelse med finansiell stabilitet.

76. ECB offentliggør en månedlig værdipapirstatistik over andre værdipapirer end aktier (gældsinstrumenter) og over børsnoterede aktier. Statistikken over gældsinstrumenter dækker værdipapirer i euro uanset udsteder, og værdipapirer i euro og i andre valutaer udstedt af residerter i euroområdet, hvor de langfristede værdipapirer yderligere opdeles i fastforrentede og variabelt forrentede værdipapirer. For de ældre værdipapirer gælder det, at "euro" omfatter instrumenter denomineret i ecu eller i en af de tidligere valutaer i de lande, der nu er medlem af euroområdet. I begge tilfælde indberettes udestående beløb ultimo måneden og bruttoudstedelser, indfrielse og nettoudstedelser i løbet af måneden med en oprindelig løbetidsfordeling på et år (eller i særlige tilfælde to år). Gældsinstrumenter udstedt af residerter i euroområdet opdeles yderligere i henhold til udsteders sektor (dvs. MFIER, andre finansielle formidlere og forsikringsselskaber og pensionskasser, ikke-finansielle selskaber, statslig forvaltning og service og den øvrige offentlige sektor). Statistikken over børsnoterede aktier udstedt af residerter i euroområdet indeholder også en særskilt opgørelse over udestående beløb, bruttoudstedelser og indfrielse med (såfremt det er relevant) samme sektorfordeling som for gældsinstrumenter.

77. Beholdninger af og transaktioner i børsnoterede aktier indberettes til markedsværdi, mens (og det er en afvigelse i forhold til ENS 95) beløb, der indberettes for gældsinstrumen-

ter, opgives i pålydende værdi. Obligationer udstedt til langt under pari og nul kuponobligationer værdiansættes ved udstedelsen til det faktisk betalte beløb og til pålydende værdi, når de udløber. I den mellemliggende tid fastsættes deres værdi i henhold til en formel, der tager højde for påløbne renter. Værdien af valutaposter fastsættes i henhold til den gældende valutakurs. Ændringer i udestående beløb afspejler nettoudstedelser, værdiændringer og også omklassifikationer og andre ændringer, der ikke opstår i forbindelse med transaktioner. Som det er tilfældet for den monetære statistik, beregner ECB værdipapirmarkedernes vækstrater på baggrund af transaktionsdata, ekskl. værdiansættelses- og omklassificeringseffekter. Når, som det ind imellem sker, en enkelt operation i værdipapirer (måske i forbindelse med en virksomhedsovertagelse eller en fusion) udføres i etaper, der løber over mere end én måned, er det praksis, at hele operationen medregnes i den måned, hvor den afsluttes.

78. Selv om udstedere af værdipapirer indgår i referencerapporteringspopulationen for ECB-statistik i medfør af artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 2533/98, kræver ECB ikke, at de indberetter data i henhold til en ECB-retsakt. ECB får i stedet senest fem uger efter udgangen af den måned, som de vedrører, data om gældsinstrumenter og børsnoterede aktier udstedt af residenter i overensstemmelse med bilag XIX til retningslinje ECB/2003/2 med senere ændringer fra de nationale centralbanker. Aggregaterne for euroområdet offentliggøres via nyhedsstjenesterne ca. syv uger efter den måned, som de vedrører. BIS leverer data om gældsinstrumenter i euro udstedt af residenter uden for euroområdet. Bestemmelserne i retningslinje ECB/2005/13 bevirker, at visse oplysninger om værdipapirbeholdninger fordelt efter institutionel sektor bliver tilgængelige.

79. Da porteføljeinvesterings- og værdipapirudstedelsesstatistikken tiltrækker sig stor opmærksomhed og er af afgørende betydning for andre statistikområder (fx nationalregnskabs sektorkonti for hele euroområdet), har ECB og de nationale centralbanker for nylig oprettet en

omfattende central værdipapirdatabase. Databasen bygger på forskellige institutionelle kilder og kommercielle leverandører af data. Den kommer til at spille en central rolle i produktionen af værdipapir- og porteføljeinvesteringsstatistik samt i udarbejdelsen af andre statistikker, herunder (hvilket dog kræver yderligere udvikling) statistik over værdipapirbeholdninger. Databasen har endvidere en række andre anvendelsesmuligheder af analytisk og operationel art. Procedurer, der skal sikre datakvaliteten, er fastlagt i en manual, der er udarbejdet af ECB i samarbejde med de nationale centralbanker, og vil snart resultere i en ny ECB-retningslinje. ECB er også i færd med at videreudvikle statistikken over værdipapirafviklingssystemerne. På dette område er der hidtil hovedsagelig blevet offentliggjort operationelle data i flere på hinanden følgende udgaver af ECBs publikation "Payment and securities settlement systems in the European Union" – se punkt 117 nedenfor.

6 BETALINGSBALANCESTATISTIK OG STATISTIK FOR KAPITALBALANCEN OVER FOR UDLANDET

6.1 INDLEDNING

80. ECB indsamler månedlige, kvartalsvise og årlige data med henblik på at beregne euroområdet betalingsbalance og kapitalbalancen over for udlandet (euroområdet betragtes i denne forbindelse som et hele). Formålet er at understøtte gennemførelsen af penge- og valutapolitikken, herunder operationer i fremmed valuta. Til beregningen af eurorådets betalingsbalance og kapitalbalancen over for udlandet anvender ECB ikke data vedrørende grænseoverskridende transaktioner i euroområdet, dog med porteføljeinvestering og porteføljeinvesteringsindkomst som en vigtig undtagelse. Den kvartalsvise betalingsbalancestatistik og kapitalbalancen over for udlandet ultimo året indeholder en geografisk fordeling efter udenlandske modparter. ECB udarbejder også detaljeret statistik over eurosystemets internationale reserver og valutalikviditet i henhold til en fæl-

les IMF/BIS-skabelon og opstiller dagligt nominelle effektive kurser for euroen og månedligt og kvartalsvist reale effektive eurokurser.

81. Selv om enheder, der er residenter i euroområdet og besidder grænseoverskridende positioner eller foretager grænseoverskridende transaktioner, indgår i referencerapporteringspopulationen for ECB-statistik i henhold til artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 2533/98, har ECB ikke vedtaget en forordning på dette område. I modsætning til penge- og bankstatistikken, hvor rapporteringsenhederne er et forholdsvis lille antal finansielle institutioner, omfatter rapporteringspopulationen for betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet potentielt alle økonomiske aktører, der er residenter i euroområdet og foretager grænseoverskridende transaktioner eller besidder grænseoverskridende positioner. I modsætning til MFI-rapporteringsystemerne, der er forholdsvis standardiserede i euroområdet, er dette ikke tilfældet for systemerne til indsamling af betalingsbalancedata, og det komplicerer både verifikationen og pålæggelsen af sanktioner. Det forhold, at betalingsbalancestatistik på nationalt plan er underlagt forskellig lovgivning, samt at Eurostat også indsamler betalingsbalancestatistik på europæisk plan, gør det endnu mere kompliceret at udstede en ECB-retsakt rettet direkte til rapporteringsenhederne. I stedet har ECB vedtaget retningslinjer, der er rettet til de nationale centralbanker i euroområdet. Retningslinjerne angiver, hvilken statistisk information de skal overføre til ECB, samt visse fremgangsmåder og standarder, der følges. De nationale centralbanker beslutter dog selv, hvordan de indsamler informationerne fra rapporteringsenhederne. ECB/2004/15 er den retningslinje, som er i kraft på nuværende tidspunkt. Eftersom indsamlingen af betalingsbalancedata og data for kapitalbalancen over for udlandet i nogle medlemslande ikke falder ind under den nationale centralbanks ansvarsområde, har ECB udstedt henstillinger, som indholdsmæssigt er identiske med retningslinjerne, til de pågældende landes statistikbureauer. Den henstilling, der er i kraft på nuværende tidspunkt, er ECB/2004/16. En

henstilling er ikke juridisk bindende for de institutioner, den er rettet til.

82. Omfanget af og det underliggende koncept for betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet er fastlagt i retningslinje ECB/2004/15. ECBs krav er så vidt muligt i overensstemmelse med de standarder, der er fastlagt i IMF's betalingsbalancemanual (5. udgave), som er i overensstemmelse med SNA 93 og ENS 95. ECB har dog vedtaget en række harmoniseringsforslag, der er specielle for Den Europæiske Unions og euroområdets aggregerede betalingsbalancestatistik og statistik for kapitalbalancen over for udlandet (fx den ensartede anvendelse af definitionen af MFler). Euroområdets betalingsbalance og kapitalbalance over for udlandet svarer i princippet til euroområdets residenters transaktioner med og positioner over for residenter uden for euroområdet (dvs. sektoren "resten af verden") i konti for euroområdet. I praksis passer opstillingen af betalingsbalancen og kapitalbalancen over for udlandet, hvor vægten i højere grad er lagt på funktionelle kategorier (direkte investeringer, porteføljeinvesteringer og øvrige investeringer) end på residente modparters sektor, ikke umiddelbart ind i de institutionelle sektor-konti, og der er andre uoverensstemmelser, som vedrører værdiansættelse og dækning. ECB har måttet tage stilling til disse spørgsmål under forberedelserne til at inkorporere euroområdets betalingsbalance og kapitalbalance i konti for euroområdet.

6.2 DEN MÅNEDLIGE BETALINGSBALANCE

6.2.1 FORDELING EFTER INSTRUMENT OG SEKTOR

83. Formålet med en månedlig betalingsbalance er at gøre det muligt for brugerne at overvåge de eksterne strømme, som påvirker de monetære forhold i euroområdet og valutakursen. Til dette formål er de data, som ECB kræver indberettet til den månedlige betalingsbalancestatistik, begrænset til overordnede kategorier af transaktioner i de løbende poster og kapitaloverførsler med undtagelse af investeringsindkomststrømme, hvor der kræves en fordeling efter

direkte investeringer, porteføljeinvesteringer og "andre" investeringer. For de finansielle posters vedkommende, hvor der kan findes store og variable strømme, der påvirker de monetære forhold i euroområdet, kræves der en større detaljeringsgrad. Ind- og udadgående direkte investeringer fordeles efter egenkapital og reinvesteret indtjening og anden kapital (hovedsagelig koncernlån) samt desuden efter MFier (ekskl. centralbanker) og andre sektorer i euroområdet. Porteføljeinvesteringer, der omfatter en opdeling i monetære myndigheder, andre MFier og ikke-MFier, dækker aktier og obligationer (der opdeles yderligere) separat. Afledte finansielle instrumenter (kun kontrakter mellem residenter i euroområdet og residenter uden for euroområdet er relevante i denne sammenhæng) indsamles kun som nettobeløb, som summen af alle grænseoverskridende positioner (idet der tages hensyn til fortegn), hvor residenter i euroområdet er part. I modsætning hertil kræves der ret detaljeret information om "andre" investeringer – hovedsagelig MFernes og den offentlige sektors finansielle transaktioner med udlandet (ekskl. forretninger, der indgår i kategorierne direkte og porteføljetransaktioner). Denne kategori opdeles i henhold til modpartens sektor i monetære myndigheder, andre MFier (fordelt efter løbetid), offentlig forvaltning og service samt andre sektorer (i euroområdet). For de to sidstnævnte vedkommende foretages der kun en begrænset fordeling efter instrument (mønt, sedler og indlån i udenlandske pengeinstitutter). Den månedlige betalingsbalance omfatter også data vedrørende reserveaktiver.

6.2.2 DEN VALGTE FREMGANGSMÅDE I FORBINDELSE MED PORTEFØLJEINVESTERINGSPASSIVER

84. Registreringen af porteføljeinvesteringspassiver (ændringer i beholdninger af værdipapirer udstedt af residenter i euroområdet og ejet af residenter uden for euroområdet) giver et alvorligt praktisk problem, idet det ofte ikke er muligt at identificere indehaverne af omsættelige instrumenter. Porteføljepassiver i betalingsbalancens finansielle poster udarbejdes derfor på en indirekte måde. Det sker principiel-

elt ved at beregne ændringen i beholdninger af værdipapirer udstedt af residenter i euroområdet og ejet af residenter uden for euroområdet (hvilket vil sige nettoindstrømningen af investeringer). Ændringen beregnes som forskellen mellem det samlede udstedte beløb på sådanne papirudståender og registrerede beholdninger af dem (eller ændringer i dem justerede for værdiændringer) hos residenter i euroområdet, uanset om de er residenter i samme land som udsteder eller residenter i et andet land i euroområdet. Fra medio 2006 foretages der en fordeling af disse beholdninger i euroområdet efter udsteders sektor, hvilket vil gøre det muligt at beregne en sektorfordeling af euroområdepassiver. Relaterede indkomststrømme på de løbende poster og udestående porteføljeinvesteringspassiver på kapitalbalancen over for udlandet beregnes på en tilsvarende måde. Den centrale værdipapirdatabase, der omtales i punkt 79, forventes at medføre en væsentlig forbedring af porteføljeinvesteringsstatistikken. Den omfattende information om de enkelte værdipapirer i databasen gør det muligt at anvende en anden metode til at udarbejde porteføljeinvesteringer på betalingsbalancen (og, som det gennemgås nedenfor, i kapitalbalancen over for udlandet). I eurosystemet er det fra 2008 hensigten at gå over til en indberetning af de enkelte værdipapirer (i stedet for en aggregeret indberetning) ved værdipapirtransaktioner og -positioner. Det vil muliggøre en mere nøjagtig/akkurat klassificering og værdiansættelse af porteføljeinvesteringerne. De nationale centralbanker i eurosystemet har samtidig til hensigt at stoppe med at udarbejde beholdninger på baggrund af akkumulerede transaktioner, og vil i stedet mindst en gang i kvartalet udarbejde fuldstændige beholdningsdata.

6.2.3 EN MONETÆR OPSTILLING AF BETALINGSBALANCEN

85. For at fremme anvendelsen af den månedlige betalingsbalancestatistik i den monetære analyse knyttes den til den eksterne modpost til euroområdets brede pengemængdemål, M3. Da betalingsbalancens poster samlet set og den konsoliderede MFI-balance begge skal balancere, skal de eksterne transaktioner i MFI-sek-

toren (inkl. eurosystemet) afspejle andre sektorer i euroområdet eksterne transaktioner (herunder fejl og mangler i betalingsbalancen). Disse skal igen stemme overens med den eksterne modpost i den monetære statistik. I praksis er det nødvendigt at omlægge betalingsbalancestatistikken til en vis grad for at samle alle MFIernes eksterne transaktioner, og der er heller ikke opnået fuldstændig overensstemmelse mellem data fra forskellige kilder endnu. Herefter bliver det muligt at analysere det bidrag, som eksterne transaktioner foretaget af euroområdet ikke-MFI'er (i de løbende poster og kapitaloverførsler samt i de finansielle poster), yder til den samlede ændring i MFI-sektorens eksterne nettoposition. Til den monetære opstilling kræver ECB en fordeling efter direkte investeringer og porteføljeinvesteringer for at kunne isolere MFIernes transaktioner.

6.2.4 TIDSPLAN OG OFFENTLIGGØRELSESTIDSPUNKT

86. Den månedlige betalingsbalancestatistik skal fremsendes til ECB senest den 30. bankdag efter udgangen af den måned, som dataene vedrører, og offentliggøres via nyhedstjenesterne syv til otte uger efter den måned, som de vedrører. Der er udarbejdet månedsdata siden januar 1997.

87. Fristen for fremskaffelse af den månedlige betalingsbalancestatistik, dens aggregerede karakter og dens nytte i pengepolitikken gør det tilladt at fravige internationale retningslinjer, hvor dette ikke kan undgås. Dataregistrering på transaktionsbasis (herunder renter fra den dag de påløber) er ikke påbudt for månedsstatistikken. Medlemslandene kan i stedet levere data, der er udarbejdet ud fra betalingsprincippet. Hvor det er nødvendigt af hensyn til overholdelsen af tidsfristen, accepteres skøn eller foreløbige data. Det kan være nødvendigt at foretage et skøn for nogle af dataposternes vedkommende, fx reinvesteret indtjening på direkte investeringer. De månedlige data revideres hvert kvartal på baggrund af mere fuldstændig kvartalsvis information, der fuldt ud lever op til de internationale statistiske standarder. De seneste

månedsdata er derfor ikke nødvendigvis helt i overensstemmelse med tidligere data.

6.3 DEN KVARTALSVISE BETALINGSBALANCE

6.3.1 STØRRE DETALJERINGSGRAD OG RENTETILSKRIVNING

88. Den kvartalsvise betalingsbalancestatistik giver mere detaljeret information end den månedlige betalingsbalancestatistik, og den giver mulighed for en grundigere analyse af eksterne transaktioner. De løbende poster indeholder mere detaljeret information om investeringsindtægter, og der findes mere information om instrumenter og sektorer i de finansielle poster.

89. I overensstemmelse med SNA 93 henstiller IMF's betalingsbalancemanual (IMF Balance of Payments Manual) (5. udgave), at renter periodiseres. Henstillingen gælder de løbende poster (investeringsindtægter), men den har en tilsvarende indvirkning på de finansielle poster. I retningslinje ECB/2004/15 kræves der kun rentetilskrivning for de kvartårlige data om investeringsindtægter.

6.3.2 GEOGRAFISK FORDELING

90. Ud over at give mere detaljerede oplysninger om instrumenterne og at overholde internationale statistiske standarder ledsages de kvartalsvise betalingsbalancedata af en geografisk fordeling af resider i euroområdet eksterne forretninger efter land, område og modpostkategori. Fordelingen omfatter Danmark, Sverige og Storbritannien, som opgøres enkeltvis, og de øvrige EU-lande uden for euroområdet som én gruppe, EU-institutioner og andre organer samt, uden for Den Europæiske Union, USA, Japan, Schweiz og Canada opgjort enkeltvis, offshorefinanscentre, internationale organisationer og alle andre lande som én gruppe. Med undtagelse af ECB, der til statistiske formål behandles som resident MFI i euroområdet, behandles EU-institutioner (fx Kommissionen) og andre organer (fx Den Europæiske Investeringsbank) uanset deres fysiske placering, som om de var resider uden for euroområdet. De krævede fordelinger fremgår, sammen med lister over

EU-institutioner, offshore-finanscentre og internationale organisationer, af bilag II til retningslinje ECB/2004/15. Den detaljerede information om instrumenter og sektorer, som fordeles geografisk, er mindre komplet end i den fuldstændige kvartalsvise betalingsbalancestatistik og ligner mere den månedlige betalingsbalancestatistik. Der foretages imidlertid hverken en geografisk fordeling af portefølje-passiver (fordi den måde, hvorpå disse data indsamles, ikke gør det muligt at foretage en sådan) eller en opdeling af afledte finansielle instrumenter og reserveaktiver.

6.3.3 TIDSPLAN OG OFFENTLIGGØRELSESTIDSPUNKT

91. Den detaljerede kvartalsvise betalingsbalancestatistik og de geografiske fordelinger skal være ECB i hænde senest tre måneder efter udgangen af det kvartal, som dataene vedrører. Aggregater for euroområdet offentliggøres i form af en pressemeddelelse fire måneder efter udgangen af det kvartal, som de vedrører. Der er udarbejdet fuldstændige kvartalsdata siden begyndelsen af 1997. Siden 1980 er der udarbejdet kvartalsskøn over de løbende poster i det, der nu er euroområdet. Der er udarbejdet en kvartalsvis geografisk fordeling siden begyndelsen af 2003.

6.4 KAPITALBALANCEN OVER FOR UDLANDET

92. ECB udarbejder kapitalbalancen over for udlandet for hele euroområdet ultimo kvartalet (hvilket er ret nyt) og offentliggør den sammen med den detaljerede kvartalsvise betalingsbalance fire måneder efter den dato, som den vedrører, og i en mere udførlig udgave ultimo året. Disse opgørelser over euroområdet eksterne aktiver og passiver afslører strukturen af euroområdet eksterne finansielle position og supplerer de betalingsbalancedata, som indgår i den monetære analyse og analysen af valuta-markederne. Periodiske beholdningsdata kan også anvendes til at kontrollere, om betalingsbalancestrømme er plausible. En af grundene til, at disse kvartalsdata blev udviklet, var, at de skulle indgå som en del af de institutionelle sektorkonti for euroområdet.

6.4.1 FORDELING EFTER INSTRUMENT OG GEOGRAFISK OMRÅDE

93. Den kvartalsvise fordeling er meget lig den, der foretages for den kvartalsvise betalingsbalances finansielle posters vedkommende. Her vises aktiv- og passivpositioner i kategorien afledte finansielle instrumenter dog separat. De årlige data for kapitalbalancen over for udlandet svarer også hertil, selv om de er mere detaljerede med hensyn til direkte investeringer, hvor aktier i børsnoterede selskaber opgøres både til bogført og markedsværdi (det anbefalede grundlag for værdiansættelse i kapitalbalancen over for udlandet). Af praktiske hensyn vises direkte investeringer i ikke-børsnoterede selskaber kun til bogført værdi, selv om de – fordi de i princippet gør brug af udenlandske datterselskabers konti – bør afspejle reinvestret indtjening. Den årlige kapitalbalance over for udlandet ledsages af en geografisk fordeling af euroområdet fordringer på og tilgodehaver i udlandet, som giver en dækning af instrumenter og sektorer, der ikke er helt så detaljeret som den årlige (og især den kvartalsvise) kapitalbalance over for udlandet, men hvor fordelingen efter modpost er stort set den samme som den, der ledsager den kvartalsvise betalingsbalance. Som det er tilfældet for betalingsbalancen, fordeles afledte finansielle instrumenter og reserveaktiver i kapitalbalancen over for udlandet ikke geografisk. Porteføljainvesteringspassivernes fordeling kan ikke beregnes ud fra den information, der er tilgængelig fra ECBs kilder. ECB anvender i stedet modpostdata fra IMF's Coordinated Portfolio Investment Survey og relaterede IMF-undersøgelser. Resultaterne af disse undersøgelser offentliggøres senere end ECB's årlige kapitalbalance over for udlandet.

94. Euroområdet kapitalbalance over for udlandet er baseret på de standardkomponenter for kapitalbalancen over for udlandet, der er defineret i IMF's betalingsbalancemanual (5. udgave). Begreber og definitioner er i overensstemmelse med betalingsbalancen. En kommende forbedret fremgangsmåde til at udarbejde porteføljainvesteringerne, herunder

fuldstændige kvartalsvise beholdningsdata, beskrives i punkt 84 ovenfor.

6.4.2 TIDSPLAN OG OFFENTLIGGØRELSESTIDSPUNKT

95. Kvartalsdata til kapitalbalancen over for udlandet fremsendes til ECB inden tre måneder efter udgangen af det kvartal, som de vedrører (dvs. samme tidsplan som for den kvartalsvise betalingsbalance). De årlige data til kapitalbalancen over for udlandet fremsendes sammen med den geografiske fordeling senest ni måneder efter udgangen af det år, som de vedrører. Euroområdet kapitalbalance over for udlandet ultimo året er blevet udarbejdet siden 1997. 1997- og 1998-dataene er dog kun udarbejdet på nettobasis (dvs. at de viser nettoaktiver eller nettopassiver inden for hver kategori og udestående aktiver og passiver vises ikke særskilt), fordi det i begyndelsen ikke var muligt for medlemslandene at skelne – inden for eksterne aktiver og passiver – mellem grænseoverskridende positioner inden for euroområdet og positioner over for resten af verden. Der er udarbejdet en geografisk fordeling ultimo året siden 2002.

7 EUROSYSTEMETS INTERNATIONALE RESERVER

7.1 RESERVEAKTIVER I BETALINGSBALANCEN OG KAPITALBALANCEN OVER FOR UDLANDET

96. Eurorådets reserveaktiver defineres som yderst likvide, omsættelige og kreditværdige fordringer, som ECB og de nationale centralbanker i eurosystemet har på residerter uden for euroområdet. De er denomineret i andre valutaer end euro. Ud over fordringer i fremmed valuta omfatter de guldbeholdninger, særlige trækingsrettigheder (SDR) og reservestillinger i Den Internationale Valutafond (IMF). Reserveaktiver opgøres uden modregning af reserverelaterede passiver. Dette gælder dog ikke den lille komponent bestående af afledte finansielle instrumenter, som opgøres på nettobasis.

97. Ændringer i reserveaktiverne som følge af transaktioner (dvs. ekskl. værdiansættelseseffekter og andre ændringer end transaktioner, som påvirker beløbet) registreres som et enkelt beløb i de finansielle poster i betalingsbalancen for euroområdet. Udestående beløb foreligger ultimo kvartalet i kapitalbalancen over for udlandet og viser hovedkomponenterne (guld, SDR og valutabeholdninger med oplysninger om de forskellige instrumenter osv.).

7.2 INTERNATIONALE RESERVER OG VALUTALIKVIDITET (IMFs OG BIS' SKABELON)

98. ECB udarbejder også en meget mere udførlig månedlig opgørelse over eurosystemets reserver og relaterede poster i overensstemmelse med skabelonen til opgørelse af internationale reserver og valutalikviditet. Reserveaktiver, som de er defineret i forbindelse med betalingsbalancen og kapitalbalancen over for udlandet udgør kun en del af den information, der er nødvendig i henhold til skabelonen. Der indgår også andre aktiver i fremmed valuta. Det kan være fordringer på residerter i euroområdet (fx indlån i fremmed valuta i pengeinstitutter i euroområdet) eller fordringer på residerter uden for euroområdet, der ikke lever op til kriteriet "yderst likvid", og derfor ikke indgår i reserveaktiverne (disse poster registreres under porteføljeinvesteringer eller "andre" investeringer på betalingsbalancen og kapitalbalancen over for udlandet.). Valutalikviditet tager også højde for forudbestemte og betingede nettotæk på kort sigt på bruttovalutaaktiverne, som omfatter hovedstole og rentebetaling på lån, terminspositioner i fremmed valuta, strømme i tilknytning til tilbageførselsforretninger, bevilgede kreditrammer, afgivne garantier og mange andre poster, der ikke registreres på betalingsbalancen og kapitalbalancen over for udlandet. Skabelonen giver også mulighed for en række memorandumposter. De data, der fremgår af bilag II, tabel 3, i retningslinje ECB/2004/15, fremsendes til ECB, så de kan indgå i opgørelsen senest tre uger efter udgangen af den måned, som de vedrører.

8 STATISTIK VEDRØRENDE EUROENS INTERNATIONALE ROLLE

99. ECB offentliggør hvert år en rapport om euroens internationale rolle. MFI-balancestatistikken (i opgørelsen over forretninger med ikke-residenter skelnes mellem beløb i euro og i fremmed valuta) og statistikken over værdipapirudstedelser (der identificerer udstedelser i euro af residenter uden for euroområdet) bidrager til vurderingen af euroens internationale rolle. Retningslinje ECB/2004/15 indeholder specifikke bestemmelser om en halvårlig fordeling (ultimo juni og ultimo december) efter valuta (euro, dollar og andre valutaer) af euroområdets transaktioner med udlandet i gældsinstrumenter og samme opdeling af residenter i euroområdets positioner i gældsinstrumenter over for udlandet, således at euroens internationale rolle som investeringsvaluta kan bedømmes. Af samme grund indsamler ESCB information om andre karakteristika i forbindelse med obligationsudstedelser. For tiden indsamler flere centralbanker i eurosystemet og inden for ESCB også information om den praksis, der gælder ved fakturering af handlen med varer og tjenester med udlandet, hovedsagelig via et indsamlingssystem, der bygger på bankafviklinger. Oesterreichische Nationalbank bidrager med information om eurosedlernes omløb (og det fortsatte omløb af sedler denomineret i de tidligere nationale valutaer i eurolandene) i fem nabolande uden for euroområdet.

9 EFFEKTIVE EUROKURSER

100. Den nominelle effektive eurokurs er et summarisk mål for valutaens eksterne værdi i forhold til euroområdets vigtigste handelspartners valutaer. Den reale effektive valutakurs – som opnås, ved at den nominelle kurs deflateres med hensigtsmæssige pris- eller omkostningsindeks – er den mest almindeligt anvendte indikator for international omkostnings- og priskonkurrenceevne.

101. ECB beregner dagligt nominelle effektive valutakurser, der defineres som geometrisk

vægtede gennemsnit af bilaterale eurokurser over for en række handelspartners valutaer. De reale effektive valutakurser er geometrisk vægtede gennemsnit af priser eller omkostninger i euroområdet, set i forhold til euroområdets handelspartnere og udtrykt i en fælles valuta. Efter som pris- og omkostningsdata ikke foreligger oftere, beregnes de reale effektive valutakurser hver måned eller hvert kvartal.

102. De vægte, som fastsættes for handelspartnere, er udledt af den andel, som de udgør af euroområdets handel med færdigvarer, ekskl. handlen inden for euroområdet, over to treårsperioder (nemlig 1995-97 og efter yderligere arbejde i 2004, 1999-2001). Vægtene bygger på både import- og eksportinformation. Importvægtene er simpelthen de enkelte partnerlandes andel af euroområdets samlede import fra alle partnerlande. Eksportvægtene fastsættes på en sådan måde, at de giver et billede både af det enkelte markeds betydning for euroområdets eksport og den konkurrence, som euroområdets eksportører står over for på udenlandske markeder fra såvel indenlandske producenter som eksportører i tredjelande.

103. Effektive valutakurser beregnes i forhold til to grupper af handelspartnere. Den første gruppe – EER-23 (effective exchange rate-23) – omfatter de 13 EU-lande uden for euroområdet og de ti vigtigste handelspartnere uden for Den Europæiske Union. Den anden – EER-42 – omfatter EER-23 og yderligere 19 lande. For EER-23s vedkommende beregnes den nominelle effektive valutakurs dagligt, og reale indeks foreligger månedligt (hertil anvendes forbruger- og producentpriser) og kvartalsvist (hertil anvendes BNP-deflatorer og enhedsløn-omkostninger). Den nominelle effektive valutakurs og en real effektiv valutakurs baseret på forbrugerpriser beregnes månedligt for den store gruppes vedkommende.

10 STATISTIK OVER DE OFFENTLIGE FINANSER

104. Statistikken over de offentlige finanser dækker offentlig forvaltning og service (S.13 i ENS 95), transaktioner og positioner. Sektoren omfatter delsektorerne statslig forvaltning og service, offentlig forvaltning og service på delstatsniveau, kommunal forvaltning og service og sociale kasser og fonde. Der er to grunde til, at ECB er interesseret i statistik over offentlige finanser. I forbindelse med udarbejdelsen af konvergensrapporter om, hvorvidt medlemslande er parate til at indføre euroen, og i sammenhæng med proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og stabilitets- og vækstpagten er der særlig fokus på årlige data om det offentlige underskud/overskud og den samlede offentlige gæld i de enkelte EU-lande. I henhold til retningslinje ECB/2005/5, der formaliserer det behov, der i mange år har været for denne slags data fra medlemslandene, stiller centralbankerne årlige offentlige regnskaber til rådighed for ECB, herunder information om indtægter, udgifter, underskud/overskud, lånebehov, privatiseringsindtægter og udestående gæld. Disse data gør det muligt for ECB at medtage transaktioner mellem EU-institutioner og medlemslandene, som om førstnævnte – i forhold til det pågældende medlemsland – udgør yderligere en delsektor under offentlig forvaltning og service. Formålet er at give et mere fuldstændigt billede af offentlige transaktioner i økonomien end data, som udelukkende vedrører nationale sektorer inden for offentlig forvaltning og service. ECB modtager også årlige data om underskuds-/gældsjusteringen – en detaljeret afstemning mellem ændringen i den offentlige gæld mellem to årsafslutninger og det offentlige underskud eller overskud i det mellemliggende år. Ifølge retningslinje ECB/2005/5 (efterfølgende ændret ved retningslinje ECB/2006/2) skal alle disse data indberettes i en form, så de er i overensstemmelse med de data, som indberettes af EU-landene til Europa-Kommissionen i henhold til ENS 95 og proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Nationalregnskabstal, der indgår som en del af proceduren i

forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, afviger kun i begrænset omfang fra ENS 95; dog især i måden, hvorpå den offentlige gæld dækkes og værdisættes.

105. Eftersom aktiviteten i den offentlige sektor er en vigtig faktor for den økonomiske udvikling og de finansielle markeder, har ECB også behov for kvartalsdata om den offentlige sektors ikke-finansielle og finansielle transaktioner samt om udestående offentlig gæld. I henhold til forskellige fællesskabsforordninger, der er vedtaget siden 2000, skal der indberettes kvartalsvis information om sektoren offentlig forvaltning og services indtægter, udgifter og finansielle transaktioner samt medlemslandenes balancer. Der vil derfor snart findes omfattende kvartalsstatistik for denne sektor i Den Europæiske Union. Ifølge forordning nr. 501/2004 skal medlemslande indberette kvartalsvise finansielle data senest tre måneder efter udgangen af kvartalet. Dataene skal indberettes særskilt for statslig forvaltning og service, kommunal forvaltning og service og sociale kasser og fonde, fordelt efter instrument og, når det gælder statslig forvaltning og service og sociale kasser, med modsektoroplysninger. Selvom der først er ved at foreligge fuldstændig information nu, har forordningen allerede betydet en forbedret kvalitet, hvad angår den offentlige sektors del af de finansielle konti for Den Monetære Union (MUFA), og den gør også statistikken om andre ikke-finansielle sektorer i euroområdet bedre gennem brugen af modsektoroplysninger. Disse data kommer til at udgøre en del af de kvartalsvise institutionelle sektor-konti for euroområdet, når de foreligger i 2007 (se nedenfor).

II SEKTORKONTI FOR INSTITUTIONELLE SEKTORER I EUROOMRÅDET

II.1 INDLEDNING

106. Inden for de definitioner og begrebsmæssige rammer, der opstilles i ENS 95, giver konti for institutionelle sektorer omfattende data om ikke-finansielle og finansielle transaktioner i

de enkelte institutionelle sektorer. De giver et fuldstændigt billede af den økonomiske aktivitet – fra produktion til dannelse og anvendelse af indkomst til forbrug eller opsparing – af transaktioner i kapitalgoder samt af nettolångivning eller nettolåntagning og den dertil svarende erhvervelse af finansielle aktiver eller de som følge deraf indgåede forpligtelser, med oplysninger om instrumenter og i nogle tilfælde modpartssektor. De institutionelle sektorkonti indeholder også finansielle balancer, der viser aktiver og passiver, samt konti til at afstemme transaktioner med ændringer i balancerne. Resultatet er især for husholdningssektorens og sektoren for ikke-finansielle selskabers vedkommende af uvurderlig værdi i forbindelse med den økonomiske analyse og udarbejdelsen af prognoser. Arbejdet med at få al information – både økonomisk og finansiell information – til at udgøre en sammenhængende enhed, der indsamles inden for rammerne af ENS 95, gør dataene mere præcise og konsistente og derfor også mere anvendelige. ENS 95 indeholder bestemmelser om institutionelle sektorkonti, men kun med en årlig frekvens, hvilket reducerer deres værdi for analysen af konjunkturudviklingen og for udarbejdelsen af fremskrivninger. ECB og Europa-Kommissionen er derfor i fællesskab, med støtte i den seneste fællesskabslovgivning, ved at udvikle kvartalskonti for de institutionelle sektorer. Målet er at nå frem til et resultat, der kan offentliggøres i foråret 2007.

107. I et fuldstændigt regnskab fremgår de økonomiske sektorer udlån- og lånetransaktioner af den finansielle transaktionskonto og udestående låntagning og långivning registreres i balancen, idet der afstemmes mellem akkumulerede transaktioner og ændringer i balancen. ECB har offentliggjort delvise finansielle konti og balancer for euroområdet hvert kvartal siden 2001. I deres nuværende form viser disse kvartalsdata de vigtigste finansielle investeringer og finansielle finansieringsaktiviteter i de ikke-finansielle sektorer (dvs. ikke-finansielle selskaber, husholdninger og offentlig forvaltning og service) samt i forsikringselskaber og pensionskasser. Dette er med til at forbedre bl.a.

den pengepolitiske analyse og understøtte udarbejdelsen af analyser og prognoser med relation til husholdninger og ikke-finansielle selskaber. Kvartalsvise finansielle konti for Den Monetære Union (MUFA) kan også anvendes til at analysere spørgsmål om finansiell stabilitet. Hertil kan information om transaktioner og balancepositioner for de økonomiske sektorer være relevant. Endelig udgør de en ramme, inden for hvilken data, som indberettes hyppigere, bl.a. monetær statistik, betalingsbalancestatistik og statistik over udstedelser af værdipapirer og offentlige finanser kan vurderes og konsistenskontrolleres. Deres anvendelighed vil blive øget betydeligt, når det bliver muligt at integrere dem i ikke-finansielle sektorkonti for institutionelle sektorer, som det er beskrevet i afsnit 11.4.

11.2 KILDERNE TIL UDARBEJDELSE AF DE KVARTALSVISE FINANSIELLE KONTI FOR DEN MONETÆRE UNION (MUFA)

108. Ifølge ENS 95 skal EU-landene opstille finansielle konti i form af detaljerede opgørelser over finansielle transaktioner og over finansielle aktiver og udestående passiver til markedsværdi og en afstemning af de to i en omvurderingskonto, og det der kaldes kontoen for andre mængdemæssige ændringer i status. Ifølge ENS 95 kan økonomien opdeles i fem hovedsektorer (ikke-finansielle selskaber, S.11, finansielle selskaber, S.12, offentlig forvaltning og service, S.13, husholdninger, S.14, og non-profit institutioner rettet mod husholdninger, S.15). S.12 og S.13 kan yderligere opdeles i delsektorer.

109. I henhold til ENS 95 skal medlemslandene kun opstille finansielle konti en gang om året. Ifølge retningslinje ECB/2002/7 skal de nationale centralbanker i euroområdet dog sende kvartalsdata for de nationale finansielle konti, der dækker ikke-finansielle sektorer samt forsikringselskaber og pensionskasser, til ECB. Næsten alle nationale centralbanker er nu i stand til at opfylde dette krav. De nationale centralbanker skal levere data fra udgangen af 1997. Informationen ankommer meget lang-

sommere, end det er tilfældet for ECBs statistik for euroområdet, der selv om den foreligger hurtigt og er velegnet til MUFA-formål, kun indeholder en del af den information, der er behov for.

110. Ved at sætte dataene fra ECBs MFI-balance og de nationale finansielle konti sammen bliver ECB i stand til at udarbejde kvartalsdata for finansielle transaktioner og balancer for ikke-finansielle sektorer i euroområdet, der, selv om de er nyttige, kunne være bedre med hensyn til dækning og aktualitet.

111. Afsnittet nedenfor opsummerer den information, der findes for tiden. En ny retningslinje (ECB/2005/13, der ændrer ECB/2002/7) vil forbedre aktualiteten. Fra og med april 2006 skal dataene således indberettes senest 110 dage efter udgangen af kvartalet (og ikke 130 dage, som det før var tilfældet) og vil med tiden gøre det muligt at offentliggøre aggregater for euroområdet senest 120 dage efter udgangen af kvartalet. For at kunne opstille både finansielle balancer og udarbejde transaktionsdata, er det nødvendigt at opstille fuldstændige kvartalsvise nationale finansielle konti (der giver en fuldstændig dækning af både kategorierne af finansielle aktiver og passiver, institutionelle sektorer samt resten af verden). Visse oplysninger om modpartsektorer, der i øjeblikket mangler for de fleste nationale finansielle kontis vedkommende, bliver tilgængelige i flere etaper frem til april 2008. I den forandrede retningslinje findes der også andre forbedringer. Der tages bl.a. højde for den seneste fællesskabslovgivning vedrørende den offentlige sektors finansielle konti, og de krav, der stilles ved udvidelsen af euroområdet, bliver specificeret.

11.3 VIGTIGSTE FINANSIELLE AKTIVER OG PASSIVER I DE IKKE-FINANSIELLE SEKTORER SAMT I FORSIKRINGSSKABER OG PENSIONSKASSER

11.3.1 SEKTORERNES BEHOLDNINGER AF FINANSIELLE AKTIVER

112. Kortfristede finansielle investeringer dækker hovedsagelig euroområdets ikke-finansielle

sektors beholdninger i det brede pengemængdemål, M3, samt visse tilgodehavender hos andre sektorer i euroområdet. Indlån, der klassificeres som langfristede finansielle investeringer, er de indlån, der har en aftalt løbetid på over to år og dem, der har en opsigelsesfrist på over tre måneder. Forsikringstekniske reserver holdes især i livsforsikringsselskaber og pensionskasser. Sammen med længerefristede (normalt over et år) gældsinstrumenter, børsnoterede aktier og andele i investeringsforeninger (undtagen pengemarkedsforeninger) udgør de en vigtig komponent i husholdningernes langfristede finansielle investeringer.

113. MFI-balancestatistikken viser data, der anvendes til at beregne valutabeholdninger, indlån og beholdninger af andele i pengemarkedsforeninger i de ikke-finansielle sektorer i euroområdet. Delvis på grundlag af betalingsbalancekilder foretages der et skøn over ikke-bankers indlån (de ikke-finansielle sektorer kan ikke identificeres særskilt til dette formål) i pengeinstitutter uden for euroområdet. Beholdninger af gældsinstrumenter og aktier (både direkte beholdninger og indirekte beholdninger via investeringsforeninger) er sværere at beregne på grund af problemet med at identificere indehavere af omsættelige værdipapirer. I deres nuværende form giver de kvartalsvise nationale finansielle konti mulighed for at foretage et skøn over de samlede beholdninger i de ikke-finansielle sektorer i euroområdet, men der findes ikke nogen yderligere fordeling af beholdningerne i disse sektorer. Som det blev bemærket i punkt 78, bliver visse informationer om disse beholdninger tilgængelige i medfør af bestemmelserne i retningslinje ECB/2005/13.

11.3.2 SEKTORERNES PASSIVER

114. Hovedkomponenterne i de ikke-finansielle sektors finansiering er værdipapirer, lån og børsnoterede aktier. Sektorernes vigtigste passiver er relativt nemme at påvise ud fra statistikken for euroområdet og kvartalsdata for de nationale finansielle konti. I modsætning til aktiverne fordeles passiverne efter sektor, og lån og gældsinstrumenter fordeles efter oprindelig løbetid.

115. Information, som den der findes om ikke-finansielle sektorer, findes også om forsikringsselskaber og selvstændige pensionskasser i euroområdet. Disse finansielle formidlers vigtigste passiver (dvs. husholdningernes nettoformue i livsforsikrings- og pensionskassereserver og præmie- og erstatningsreserver) registreres overvejende som de ikke-finansielle sektors finansielle aktiver. Beløbene er forskellige, fordi forsikringsselskaberne og pensionskasserne i euroområdet har gæld af denne type til modparter uden for euroområdet, og ikke-finansielle sektorer i euroområdet er forsikrede hos forsikringsselskaber og pensionskasser uden for euroområdet og også har nettokapital i ikke-selvstændige pensionskasser.

11.4 INSTITUTIONELLE SEKTORERS IKKE-FINANSIELLE KONTI

116. Den finansielle transaktionskonto er den sidste i en række af konti, hvor der registreres transaktioner mellem institutionelle sektorer. Summen af de transaktioner, der registreres på den finansielle transaktionskonto, skal være den samme som saldposten, der overføres fra kapitalkontoen, nemlig nettofordringserhvervelsen, som er resultatet af den respektive sektors samlede ikke-finansielle transaktioner. Som det blev bemærket ovenfor, skal denne information kun indberettes årligt i henhold til ENS 95. ECB og Kommissionen er i fællesskab ved at udvikle kvartalsvise ikke-finansielle konti, der fordeles efter institutionel sektor. Dette vil skabe forbindelse til de finansielle konti. De første resultater forventes offentliggjort i foråret 2007. Kravet om kvartalsdata vedrørende de institutionelle sektors ikke-finansielle konti understøttes i den seneste fællesskabslovgivning (forordning (EF) nr. 1161/2005, der blev vedtaget i juli 2005). De første data blev indberettet i henhold til forordningen i januar 2006 sammen med kvartalsdata fra begyndelsen af 1999. Efter en overgangsperiode, hvor visse oplysninger – for at lette medlemslandenes byrde – endnu ikke behøver at blive indberettet, skal der ske indberetning af alle konti, fra produktionskontoen til kapital-

kontoen, sammen med de relaterede saldposter eller summarisk statistik (brutto- og nettoværditilvækst, overskud af produktion, disponibel indkomst, opsparing osv.). Efter en overgangsperiode skal dataene indberettes senest 90 dage efter udgangen af det kvartal, som de vedrører. Forordningen giver medlemslande med et BNP på mindre end 1 pct. af EUs samlede BNP dispensation, for så vidt angår data, der vedrører husholdnings- og virksomhedssektoren. Luxembourg og de nye medlemslande, ekskl. Polen, omfattes af denne dispensation. Der kræves i første omgang ikke modpartsinformation i forordningen, men det vil efter planen blive indført på et senere tidspunkt.

12 STATISTIK OVER BETALINGS- OG VÆRDIPAPIRAFVIKLINGSSYSTEMER

117. Det er eurosystemets traktatbestemte opgave at fremme betalingssystemernes smidige funktion, og i denne forbindelse at tilbyde betalings- og værdipapirafviklingsydelser. Eurosyste- met har også en overordnet overvågningsrolle, hvad angår betalingssystemerne, som er af afgørende betydning for, at pengepolitikken fungerer smidigt. ECB er især interesseret i anvendelsen af forskellige betalingsmedier (kontanter, bankkonti, kredit- og debittkort, elektroniske punge osv.) og i interbankbetalingssystemer. Værdipapirafviklingssystemer er af interesse for ECB, idet eurosystemet anvender dem til at afvikle kreditoperationer. ECB er også interesseret i at overvåge integrationen af euroområdets finansmarkeder. I sammenhæng med udførelsen af disse praktiske opgaver og opgaven med overvågning af betalingssystemerne indsamler eurosystemet en stor mængde data, hvoraf mange offentliggøres i en årlig rapport om betalings- og værdipapirafviklingssystemerne i Den Europæiske Union (Blue Book). I tæt samarbejde med de nationale centralbanker gik ECB for nylig i gang med et projekt, der skal gøre dataene mere ensartede over hele Den Europæiske Union og samle dem i en fælles database.

13 STATISTISKE ASPEKTER I FORBINDELSE MED UDVIDElsen AF EUROORÅDET

118. På nuværende tidspunkt befinder 13 EU-lande sig uden for euroområdet. Nogle af disse eller alle – og alle fremtidige medlemmer af EU – kan indtræde i eurosamarbejdet på et senere tidspunkt. Når dette sker, er det vigtigt at bibeholde den kvalitet, som statistikken for euroområdet har. Landene skal derfor være godt forberedt statistisk set inden deres indtræden. Det er også nødvendigt, som Grækenlands indtræden viste det i 2001, at kunne levere historiske data for euroområdet i den udvidede sammensætning for at kunne beregne vækstrater både før og efter udvidelsestidspunktet og for at opnå konsekvente tidsserier til økonomiske modeller og prognoser samt til fremadskuende pengepolitiske analyser. Det betyder selvfølgelig ikke, at resultatet viser et fuldstændigt billede af, hvordan situationen ville have set ud, hvis euroområdet rent faktisk havde været større på det givne tidspunkt. Ydermere vil visse referencestatistikker, der dækker euroområdet, som det så ud på det tidspunkt, som dataene vedrører, altid være nødvendige, på trods af databrud i disse statistikker som følge af flere på hinanden følgende udvidelser.

119. I de tilfælde hvor data for euroområdet simpelthen er summen af nationale data, er det i forbindelse med en udvidelse kun nødvendigt at sørge for, at de nationale data for de nye deltagerlande er fuldt sammenlignelige. Når aggregater for euroområdet ikke bare er summen af nationale data (som det er tilfældet for den monetære statistik, betalingsbalancestatistikken og statistikken over kapitalbalancen over for udlandet samt for de finansielle konti), forudsætter ændringer i eurorådets sammensætning, at der er foretaget en tilstrækkelig detaljeret geografisk fordeling og en fordeling efter sektor af de historiske data til at foretage den nødvendige konsolidering. Både eksisterende eurolande og de nye lande skal bidrage med disse data. Da der indgår en fordeling efter valuta i MFI-balancestatistikken, og der som følge heraf foretages en underfordeling i instrumenter, løbetider og sektorer, som betyder, at

medlemslandene skal levere data, der gør det muligt at udarbejde aggregater for euroområdet, der gælder for et tidligere tidspunkt eller perioder, og som dækker alle mulige sammensætninger af euroområdet, ville dette indebære en enorm indberetningsbyrde, når det gælder monetær statistik og betalingsbalancestatistik. Siden begyndelsen af Den Monetære Union og ved Grækenlands indtræden i eurosamarbejdet er de historiske data derfor blevet konstrueret ud fra et bedste skøn. De har suppleret de data, der er opnået i indberetningsordningerne, med information fra andre kilder (fx BIS' internationale bankstatistik). Efter udvidelsen af Den Europæiske Union i 2004 og i lyset af sandsynligheden for yderligere udvidelser af euroområdet har ECB og de nationale centralbanker for nylig vedtaget de overordnede principper for og foranstaltninger til implementering af en harmoniseret overførsel af historiske data, hvoraf det fremgår, at et vist skøn fortsat er nødvendigt.

14 UDVEKSLING AF STATISTISK INFORMATION

120. Udveksling af statistisk information inden for ESCB og med europæiske og internationale institutioner kræver et hurtigt, robust og sikkert dataudvekslingssystem. ESCB har faciliteter til at overføre datafiler i begge retninger mellem ECB og de nationale centralbanker. Der anvendes et specielt til formålet oprettet telekommunikationsnetværk og et meddelelsesformat, der også er kendt som GESMES/TS (SDMX-EDI), og som anvendes i stor udstrækning inden for internationale statistiske kredse til at udveksle data og metadata, herunder statistiske strukturer, definitioner og kodelister. Det giver også mulighed for nemt at integrere statistiske databaser i modtagelses- og leveringssystemer for netværk og datafiler. Nye datasæt kan let indføjes. Samme format anvendes af ECB til udveksling af statistisk information med Eurostat og en række internationale organisationer (hovedsagelig BIS og IMF). Moderne teknologi, der er baseret på SDMX-ML-standarder, anvendes også til webbaseret distribution af statistisk

information. ECB arbejder tæt sammen med BIS, Eurostat, IMF, OECD, FN og Verdensbanken om SDMX-projektet med henblik på at udvikle mere effektive processer til udveksling og fælles benyttelse af statistiske data og meta-data.

15 PRINCIPPER FOR OFFENTLIGGØRELSE OG REVISION

121. Uden at afsløre fortrolige oplysninger om de enkelte rapporteringsenheder eller andre enheder er det ECBs politik, at statistik skal offentliggøres så hurtigt som muligt i sin helhed med beskrivelse af statistikkens art, kilde, dækning og konceptuelle grundlag. ECBs websted indeholder al statistik for euroområdet og beskrivelser heraf sammen med en række relevante nationale statistikker og links til centralbankernes websteder, hvor disse og andre mere detaljerede nationale data kan findes. Den statistiske del af ECBs Månedsoversigt og Statistics Pocket Book indeholder også omfattende tabeller og (for Månedsoversigtens vedkommende) artikler og bokse med beskrivelser af ECB-statistik. Mange af disse data offentliggøres først i en pressemeddelelse på et på forhånd annonceret tidspunkt (se bilag 1).

122. De fleste statistikserier bliver af forskellige årsager revideret. Det kan være nødvendigt at rette fejl i rådataene. Data, der leveres med høj frekvens, revideres ofte i lyset af senere, mere fuldstændige oplysninger (eksempelvis kan nævnes den normale revisionscyklus for den månedlige betalingsbalancestatistik for euroområdet, hvor betalingsbalancestatistikken revideres, når de mere fyldestgørende kvartalsdata foreligger). Endelig kan forbedrede metoder fra tid til anden føre til revisioner af tidligere data. Det er ECBs politik at informere om revisionscykler på forhånd, at give fuldstændig dokumentation for revisionerne, og at holde øje med revisionernes størrelse samt mønstret for dem, og – så vidt muligt – at revidere tidligere data, hvor det kan lade sig gøre, uden at omkostningerne bliver for høje.

123. På et stigende antal statistiske områder har ECB (i lighed med Kommissionen) formaliseret processen omkring kvalitetsovervågning af statistikkerne, ved at kræve periodiske rapporter, der systematisk gennemgår forskellige kvalitetsaspekter. Betalingsbalancestatistikken og statistikken for kapitalbalancen over for udlandet (på nuværende tidspunkt i henhold til retningslinje ECB/2004/15) er blevet gjort til genstand for sådanne rapporter, og de kræves også i henhold til retningslinjerne for kvartalsvise finansielle konti (ECB/2002/7, som ændret ved ECB/2005/13) og statistikken over de offentlige finanser (ECB/2005/5). Ifølge retningslinjen om penge- og bankstatistik (ECB/2003/2, som ændret ved ECB/2005/4), der også dækker værdipapirudstedelser og andre finansielle formidlere, skal centralbankerne overvåge kvaliteten af de data, de videresender til ECB. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udarbejdelse af ikke-finansielle kvartalsregnskaber efter institutionelle sektorer pålægger medlemslandene forpligtelser med hensyn til kvalitetsstandarder og betyder, at Kommissionen skal aflægge beretning om datakvaliteten til Europa-Parlamentet og Rådet senest fem år efter, at forordningen er trådt i kraft.

124. ECB koordinerer offentliggørelsen af statistik og revisionen af data efter offentliggørelse med de nationale centralbanker og – om nødvendigt – med Eurostat. Formålet er at vise den nyeste information, alt imens der så vidt muligt opretholdes overensstemmelse mellem de forskellige statistikområder over tid.

16 ECBs RETLIGE INSTRUMENTER VEDRØRENDE STATISTIK

125. Artikel 5 i statuten og Rådets forordning (EF) nr. 2533/98 udgør de retlige rammer for ECBs statistiske arbejde. Yderligere retlige instrumenter, som dem der findes i artiklerne 34 og 14.3 i statuten, stiller særlige datakrav til en rapporteringspopulation bestemt ud fra den referencerapporteringspopulation, som fremgår af artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 2533/98, eller pålægger de nationale centralbanker (eller

andre statistikbureauer), hvilke data de skal videregive til ECB, i hvilken form, hvornår og hvorledes. ECBs forordninger henvender sig til rapporteringsenhederne, og de er umiddelbart gældende i de deltagende medlemslande. ECB-retningslinjer er bindende for medlemmer af eurosystemet, herunder også ECB. Henstillinger fra ECB er ikke bindende, men kan anvendes til at gøre statistikbureauer i de deltagende medlemslande, som leverer data, selv om de ikke er en centralbank, opmærksom på ECBs statistikkraft. Formålet med meddelelser er at informere. Følgende ECB-retsakter gælder på nuværende tidspunkt.

MONETÆR STATISTIK, STATISTIK OVER FINANSIELLE INSTITUTIONER OG MARKEDER

Forordning af 22. november 2001 om den konsoliderede balance i MFI-sektoren (monetære finansielle institutioner) (ECB/2001/13), [EFT L 333 af 17.12.2001](#).

Forordning af 21. november 2002 om ændring af forordning ECB/2001/13 (ECB/2002/8), [EFT L 330 af 6.12.2002](#).

Forordning af 18. september 2003 om ændring af forordning ECB/2001/13 (ECB/2003/10), [EUT L 250 af 2.10.2003](#).

Forordning af 20. december 2001 vedrørende statistik over de monetære finansielle institutioners rentesatser på indlån fra og udlån til husholdninger og ikke-finansielle selskaber (ECB/2001/18), [EFT L 10 af 12.1.2002](#).

Forordning af 16. december 2004 om ændring af forordning ECB/2001/13 og ECB/2001/18 (ECB/2004/21), [EUT L 371 af 18.12.2004](#).

Retningslinje af 6. februar 2003 om visse krav fra Den Europæiske Centralbank til statistiske indberetninger samt procedurerne for de nationale centralbankers indberetning af statistisk information på det penge- og bankstatistiske område (ECB/2003/2), [EUT L 241 af 26.9.2003](#).

Retningslinje af 13. februar 2004 om ændring af retningslinje ECB/2003/2 (ECB/2004/1), [EUT L 083 af 20.3.2004](#).

Retningslinje af 15. februar 2005 om ændring af retningslinje ECB/2003/2 (ECB/2005/4), [EUT L 109 af 29.4.2005](#).

ECBs meddelelse om pålæggelse af sanktioner i tilfælde af overtrædelse af kravene om indberetning af balancestatistik (2004/C195/10), [EUT C 195 af 31.7.2004](#).

BETALINGSBALANCESTATISTIK OG RELATERET UDLANDSSTATISTIK

Retningslinje af 16. juli 2004 om ECBs statistiske rapporteringskrav inden for betalingsbalancestatistik og statistik over kapitalbalancen over for udlandet samt opgørelse af internationale valutareserver (ECB/2004/15), [EUT L 354 af 30.11.2004](#), (den dertil knyttede henstilling er ECB/2004/16), [EUT C 292 af 30.11.2004](#).

FINANSIELLE KONTI

Retningslinje af 21. november 2002 om ECBs statistiske rapporteringskrav vedrørende kvartalsvise finansielle sektorkonti (ECB/2002/7), [EFT L 334 af 11.12.2002](#).

Retningslinje af 17. november 2005 om ændring af retningslinje ECB/2002/7 (ECB/2005/13), [EUT L 030 af 2.2.2006](#).

STATISTIK OVER OFFENTLIGE FINANSER

Retningslinje af 17. februar 2005 om ECBs rapporteringskrav med hensyn til statistik over offentlige finanser samt fremgangsmåden ved informationsudveksling på dette område inden for Det Europæiske System af Centralbanker (ECB/2005/5), [EUT L 109 af 29.4.2005](#).

Retningslinje af 3. februar 2006 om ændring af retningslinje ECB/2005/5 (ECB/2006/2), [EUT L 40 af 11.2.2006](#).

STATISTISK FORTROLIGHED

Retningslinje af 22. december 1998 om fælles regler og mindstestandarder med henblik på at beskytte fortroligheden af den individuelle statistiske information, der indsamles af ECB med bistand fra de nationale centralbanker (ECB/1998/NP28), [EFT L 55 af 24.2.2001](#).

BILAG I

FREKVENS OG AKTUALITET I OFFENTLIGGØRELSEN AF AGGREGERET STATISTIK FOR EUROOMRÅDET

ECB offentliggør en lang række statistikker i månedlige og kvartalsvise pressemeddelelser samt i statistikdelen af ECBs Månedsoversigt, der normalt offentliggøres den anden torsdag i måneden. Yderligere oplysninger om nedenstående statistikker kan også findes ved at besøge "Statistics" på ECBs websted (www.ecb.int).

Den monetære udvikling i euroområdet (offentliggøres månedligt den 19. bankdag efter udgangen af den måned, som den vedrører).

MFI-rentestatistikken (offentliggøres månedligt den 30. bankdag efter udgangen af den måned, som den vedrører).

Statistik over værdipapirudstedelser i euroområdet (offentliggøres månedligt, omkring den 20. kalenderdag i den anden måned efter udgangen af den måned, som den vedrører).

Betalingsbalancestatistik for euroområdet (offentliggøres månedligt mellem den 21. og den 29. kalenderdag i den anden måned efter udgangen af den måned, som den vedrører).

Betalingsbalancestatistik for euroområdet, inkl. en geografisk fordeling, og euroområdets kapitalbalance over for udlandet (offentliggøres kvartalsvis, ca. fire måneder efter det kvartal, de vedrører).

Euroområdets kapitalbalance over udlandet, inkl. en geografisk fordeling (offentliggøres årligt, ca. 10½ måned efter afslutningen af det år, som den vedrører).

Internationale reserver og valutalikviditet (offentliggøres månedligt på den sidste bankdag efter udgangen af den måned, som dataene vedrører).

De ikke-finansielle sektorer i euroområdets finansiering og finansielle investeringer, forsikrings-selskabers og pensionskassers vigtigste finansielle aktiver og passiver (offentliggøres kvartalsvis, ca. 4½ måned efter udgangen af det kvartal, som de vedrører).

Statistik over euroområdets investeringsforeninger (offentliggøres kvartalsvis, ca. 3½ måned efter det kvartal, som den vedrører).

Kvartalsstatistik over de offentlige finanser i euroområdet (offentliggøres kvartalsvis, ca. 4½ måned efter det kvartal, den vedrører).

Årlig statistik over de offentlige finanser i euroområdet (offentliggøres årligt, ca. 4½ måned efter udgangen af det år, som den vedrører).

Supplerende generel økonomisk statistik over boligpriser i euroområdet (offentliggøres to gange årligt, ca. 4 måneder efter den periode, som statistikken vedrører), over arbejdsmarkedsindikatorer (offentliggøres kvartalsvis, mellem 2 og 4 måneder efter den periode, som statistikken vedrører), over kapitalapparatet i euroområdet (offentliggøres årligt, ca. 1½ år efter det år, som statistikken vedrører) og et sæsonkorrigeret HICP for euroområdet (offentliggøres månedligt, efter

offentliggørelsen af Eurostats månedlige HICP, der ikke er sæsonkorrigeret, ca. 18 dage efter den måned, som det vedrører).

BILAG 2

DATATILGÆNGELIGHED

Euroområdet blev en realitet i januar 1999. Af analyse- og forskningshensyn har ECB med de nationale centralbankers hjælp opstillet mange statistikserier, der går tilbage til tiden inden 1999, og som viser udviklingen i det, der senere blev euroområdet. Hertil kommer, at nye statistikkraav ofte har omfattet tidligere data (ikke altid indtil begyndelsen af 1999), der så vidt muligt er udarbejdet på et sammenligneligt grundlag. I dette bilag præciseres det, hvor langt tilbage der findes data for euroområdet i dets nuværende sammensætning for nogle af de vigtigste dataseries vedkommende. Da statistikken for euroområdet imidlertid er blevet mere detaljeret og omfattende i tidens løb, betyder den kendsgerning, at der findes datasæt tilbage til fx 1994 ikke nødvendigvis, at den detaljeringsgrad, der nu offentliggøres i ECBs Månedsoversigt, går så langt tilbage i tiden. Desuden er tidligere data, der ofte er blevet opstillet på baggrund af kilder, der ikke var harmoniserede og tiltænkt andre formål, ofte af dårligere kvalitet end senere data, og er derfor ikke fuldt sammenlignelige med dem.

I bilaget gennemgås aggregaterne for euroområdet. Data om enkelte eurolande, der måske findes i længere eller kortere tidsserier, omhandles ikke her.

MONETÆR STATISTIK, STATISTIK OVER FINANSIELLE INSTITUTIONER OG MARKEDER

MFI-balancen – månedlige data fra ultimo september 1997 (inkl. Grækenland fra marts 1998).

Pengemængdemål (M1, M2-M1 og M3) – månedlige data fra januar 1980 (med mindre pålidelige data fra 1970, som er udarbejdet af forskningshensyn).

Bankudlån – månedlige data fra januar 1983.

Investeringsforeninger (undtagen pengemarkedsforeninger) – kvartalsbalancer fra ultimo 1998.

Udstedelser af værdipapirer (gældsinstrumenter) – brutto- og nettoudstedelser: månedlige data fra januar 1990; udestående: månedlige data fra december 1989.

Udstedelser af værdipapirer (børsnoterede aktier) – brutto- og nettoudstedelser: månedlige data fra januar 1999; udestående: månedlige data fra december 1998.

MFI-renter – månedlige data om seks indlåns- og fire udlånsrenter fra nationale kilder (ikke harmoniserede) fra januar 1996.

MFI-renter – månedlige data om serier, der nu er harmoniserede (45 indikatorer: 31 om nye forretninger, 14 om udestående) fra januar 2003.

Pengemarkedsrenter, statsobligationsrenter, aktieindeks – månedlige data fra januar 1994.

BETALINGSBALANCEN OG RELATERET UDLANDSSTATISTIK

Løbende poster og hovedkomponenter – kvartalsvise data fra 1. kvrt. 1980, månedlige data fra januar 1997.

Finansielle poster – månedlige data fra januar 1998.

Geografisk fordeling af betalingsbalancen – kvartalsvise data fra 1. kv. 2003.

Monetær opstilling af betalingsbalancen – kvartalsvise data fra 1. kv. 2000, månedlige data fra marts 2003.

Kapitalbalancen over for udlandet – årlige data fra ultimo 1997 (kun nettopositioner for 1997 og 1998), kvartalsvise data fra 1. kv. 2004.

Geografisk fordeling af kapitalbalancen over for udlandet – årlige data fra ultimo 2002.

Internationale reserver og valutalikviditet – månedlige data fra december 1999 (kun reserveaktiver fra december 1998).

Effektive eurokurser (EER - euro effective exchange rate), (nominelle og reale) – fra 1993; den nominelle EER i forhold til EER-23-gruppen foreligger dagligt, og den reale EER foreligger månedligt eller kvartalsvist, afhængig af deflatoren; i forhold til EER-42-gruppen beregnes både den nominelle og reale EER, udelukkende baseret på forbrugerprisindeks, månedligt.

STATISTIK OVER DE OFFENTLIGE FINANSER

Indtægter og udgifter (hovedkomponenter), underskud/overskud, gælds-/underskudsjustering, gæld (hovedkomponenter) – årlige data fra 1991.

Indtægter og udgifter (hovedkomponenter), underskud/overskud, kvartalsvise data fra 1. kv. 1999.

Gæld og gælds-/underskudsjustering (hovedkomponenter) – kvartalsvise data fra 1. kv. 2000.

FINANSIELLE OG IKKE-FINANSIELLE KONTI

Vigtigste finansielle aktiver og passiver i de ikke-finansielle sektorer – kvartalsvise data fra 4. kv. 1997.

Vigtigste finansielle aktiver og passiver i forsikringselskaber og pensionskasser – kvartalsvise data fra 4. kv. 1997.

Opsparing, investering og finansiering (fordelt efter sektor) – årlige data fra 1990.

GENEREL ØKONOMISK STATISTIK

Supplerende generel økonomisk statistik for euroområdet (se bilag 1) – data fra 1996 eller tidligere.

BILAG 3

UDVALGTE REFERENCEDOKUMENTER

FÆLLESSKABSLOVGIVNING

Protokol om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

Protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

Protokol om konvergenskriterierne.

Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Det Europæiske Fællesskab (ENS 95).

Rådets forordning (EF) nr. 2533/98 om Den Europæiske Centralbanks indsamling af statistisk information.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2002 om ikke-finansielle kvartalsregnskaber for den offentlige forvaltning og service.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 501/2004 om finansielle kvartalsregnskaber for den offentlige forvaltning og service.

Rådets forordning (EF) nr. 1222/2004 om udarbejdelse og indberetning af kvartårlige data vedrørende offentlig gæld.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1161/2005 om udarbejdelse af ikke-finansielle kvartalsregnskaber efter institutionelle sektorer.

TILRETTELÆGGELSEN AF DET STATISTISKE ARBEJDE

Aftalememorandum¹ om økonomisk og finansiell statistik mellem ECBs Generaldirektorat for Statistik og De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor (Eurostat).

ØVRIGE REFERENCEDOKUMENTER

Betalingsbalancemanual¹ (5. udgave, 1993; Den Internationale Valutafond).

Opdatering af de statistiske krav inden for generel økonomisk statistik (ECB – december 2004).

ECBs Månedsoversigt – Statistikdelen (december 2005-udgaven).

¹ Der findes ikke en dansk oversættelse.

ISSN 1725178-8

9 771725 178008